

A BKSzC Erzsébet Királyné
Szépészeti Technikum

70 éves

jubileumi évkönyve

2024.

BKSzC Erzsébet Királyné Szépészeti Technikum
1203 Budapest, Kossuth Lajos utca 35.

ÉVKÖNYV

1954–2024

Budapest, 2024.

*„Az évfordulós megemlékezésekben találkozik múlt és jövő.
Mi elődeinkre emlékezünk, s ők üzennek nekünk.”
(Nagy Ferenc, tudománytörténész)*

1. Előszó

**Kedves Olvasók, jelenlegi és volt Pedagógusaink,
Dolgozóink, Diákjaink!**

Ezúton köszönjük meg mindazoknak a segítségét,
akik munkájukkal lehetővé tették évkönyvünk megjelenését.

Riportokat készítettek: Gál Melinda, Gyenes Andrea,
Juhász Renáta, Juhász Klári, Lakos Antal, Pusztai Ágnes,
Sági Zenina, Varga Tamás, Urbán Erika

A riportok teljes szövegei, valamint korábbi versenyeredményeink
megtekinthetők az iskola honlapján.

Szerkesztette: Szilasi Éva, Bakos Gabriella, Gál Melinda

Kiadja a BKSzC Erzsébet Királyné Szépművészeti Technikum
1203 Budapest, Kossuth Lajos u. 35.
Telefon: 283-0203
www.sisy.hu

Felelős kiadó: Farkas Magdolna igazgató

Készült a Napkút Kiadó gondozásában

A Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Erzsébet Királyné Szépművészeti Technikum egykori igazgatóhelyetteseként – elődöm, Rhorer Miklósné nyomdokain haladva – az itt eltöltött csaknem húsz év után örömmel és némi elérékenyüléssel fogtam hozzá, hogy az iskola fennállásának 70. évfordulójára készülő jubileumi évkönyv bevezetőjét megírjam.

Iskolánk közkeletű rövid neve Sisy, becenévnek is beillik. Írásmódja szokatlan (persze, ennek is története van), s e szó hallatán-láttán sok-sok képzettársítás indul útjára, micsoda gigantikus szófelhőt lehetne ebből alkotni! Nekem most egy energikus, gyönyörű hetvenéves hölgy jut eszembe, vagány haj, ütős, de nem túl harsány smink, színes körömök, elegáns-feltűnő öltözködés, ékszerek... Ehhez társul egy roppant színes személyiség, olyan egyéniség, akinek a kor csak egy számot jelent, aki tudja-őrzi már a múlt összes értékét úgy, hogy mindig megújult, benne pezseg a jelen minden vibrálása, s nem félti kincseit a jövőtől sem, bőkezűen osztogatja minden arra figyelmesnek, érdemesnek.

Ez hát a becenév, de a hivatalos elnevezés az elmúlt 20 év alatt is sokszor módosult (tőlünk független okok miatt), ám a szakmai elkötelezettség, színvonal, oktatóink-dolgozóink elhivatottsága töretlen maradt. Én legjobban akkor éreztem itt magam, mikor önálló szakmai műhelyként működhattunk, tevékenykedhattunk, alkothattunk.

Iskolánk épülete, a pesterzsébeti Kossuth Lajos utca egyik megmaradt ékessége immár 25 éve ad helyet a fodrász- és kozmetikusképzésnek, az utóbbi években ehhez csatlakozott a kéz- és lábápoló képzés, így vált teljessé a szépségszeti szakmák palettája.

Azelőtt 45 éven át a budai Krisztina körúton lévő, nem iskolai célra készült épületben folyt az oktatás-képzés. Az ottani intézményt csaknem 30 évig Gárdonyi Éva, ezt követően 20 évig Bodor Ferencné vezette. Az ő áldozatkész munkájuk nyomán vált iskolánk országosan elismert, szakmáit magas színvonalon oktató intézménnyé, s ezt az elkötelezett iskola-építő munkát folytatta az elmúlt több, mint húsz évben immár Pesterzsébeten Farkas Magdolna jelenlegi igazgató. Munkájuk elismeréseképpen több magas állami és szakmai kitüntetésben részesültek. (Sok volt és jelenlegi kolléga is részesült nívós kitüntetésekben, de bármennyire megtisztelő dolog ez, sajnos, kevés itt a hely a felsoroláshoz.)

Forgassák, forgassátok szeretettel ezt az évkönyvet, remélem, sikerül képet kapni mindarról, ami iskolánkat jellemzi, különlegessé és értékessé teszi.

Volt tanulóinkat, ma már jeles kozmetikus és fodrász mestereket is megszólaltattuk, hogy lássuk, mennyiben járult hozzá érvényesülésükhöz, elképzeléseik megvalósításához az alma mater.

Sok szeretettel és hálával emlékezünk vissza a volt tanárokra, oktatókra, akiknek elhivatottsága, szakmai tudása öregbítette az intézmény, valamint szakmáink hírnevét. Ehhez természetesen a jelenlegi kollégák, munkáltatók, duális partnerek, szülők és tanulók együttműködése és céltudatos munkája is elengedhetetlen, hiszen ki kell elégítenünk a változó igényeket, tartani kell körünk felgyorsult tempóját, s meg kell felelnünk az Európai Unió elvárásainak.

Kedves Olvasó! Úgy vegye/vedd tehát kézbe ezt az évkönyvet, hogy nem csak hetven esztendő munkáját, eredményeit és az érte járó köszönetet tartalmazza, hanem az elkövetkező évekre is útmutatást jelent.

2024. október

Szilasi Éva
nyug. igazgatóhelyettes

2. Iskolánk rövid története

(1954–2024)

Iskolánkban hetven évvel ezelőtt kezdődött meg a tanítás, az 1954/55-ös tanév őszén. Akkor még 12. sz. Helyiipari Iskolának hívták, s épülete a Krisztina körúton volt.

Eleinte a fodrásképzés mellett kárpitos és gépi hurkoló képzés is folyt nálunk. Az iskola igazgatója 1956-1983-ig Gárdonyi Éva volt, aki nagyon sokat tett az iskola magas színvonalú működéséért. A nevelőmunka mellett nagy hangsúlyt kapott a gyakorlati képzés is. Diákjaink sok társadalmi munkát végeztek tanáraik segítségével. Tanulóink már az első pár évtől kezdve indulnak az Szakma Kiváló Tanulója versenyen (SZKTV) fodrász és textiles szakmában. Az 1967-68-as tanévtől bővült az iskola profilja, megkezdődött a fogtechnikusok képzése.

1968-ban számos reform, évforduló és világpolitikai esemény történt. Iskolánk életében azonban ebben az évben a legfontosabb változás az volt, hogy Dr. Szirmák Szilárdné vezetésével létrejött a kozmetikus munkaközösség.

Az 1970-es évek nehéz feladatok elé állították az iskolát. Ebben az időben 27 szakmában képeztünk szakmunkásokat. Az iskola tanulói létszáma igen magas volt: az 1970/71-es tanévben az iskola 1902 fővel dolgozott. A magas tanulói létszám azonban nem ment a minőség rovására, sőt számos sikert könyvelhettünk el.

Tanáraink, oktatóink számára már akkor is, és azóta is, mindig lehetővé tettük és támogattuk a szakmai továbbképzést.

Ebben a tanévben iskolánk új nevet vett fel: Dallos Ida Ipari Szakmunkásképző Intézet lettünk.

Tanulóink ekkoriban kezdték el azt a mai napig őrzött és gyakorolt hagyományt, hogy szociális intézményekbe, gyermekintézményekbe jár-

nak ki haját vágni, frizurát készíteni – általános elismerés mellett. Szintén ebben az időben rendeztünk először diáknapokat, amelyeket tanulóink ötleteiből merítve töltöttünk, és töltünk meg azóta is tartalommal. Vetélkedők, előadások, kiállítások, sportversenyek szerepelnek a programban, központban a sok-sok vidámsággal.

Az 1980-as tanévtől már csak fodrász és kozmetikus képzés maradt nálunk. 1983-ban iskolánk életében egy jelentős korszak zárult le: intézményünk meghatározó egyéniségei vonultak nyugdíjba. Ebben az évben nagy változások történtek iskolánkban: új igazgató, új igazgatóhelyettesek és gyakorlati oktatásvezetők kerültek az iskola élére. A tantestület és a szakoktatóink jelentős része továbbképezte magát, kiegészítette tudását.

Ettől kezdve, 20 éven át Bodor Ferencné igazgató vezetése alatt fejlődött egyre tovább iskolánk.

1988 óta foglalkozunk a kereskedelmi szakmunkásképzéssel, majd 1992 szeptemberétől szakközépiskolai képzéssel bővült a profilunk. Ennek megfelelően változott a nevünk is 12. sz. Ipari és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakmunkásképzőre.

1993-ban a hatodik kerületben kialakítottuk saját fodrász tanműhelyünket, illetve iskolánk épületében egy kereskedelmi oktató kabinetet. E létesítményekhez az anyagi háttérrel pályázatok és szponzorok segítségével teremtettük meg.

A rendszerváltoztatás utáni években az oktatás-szakoktatásnak is komoly kihívásokkal kellett szembenéznie. A szakmai gyakorlati oktatás és az elméleti tudás színvonalának emelését a megváltozott körülményekhez kellett igazítanunk. Ennek érdekében elkezdtünk félévente szintvizsgákat szervezni szakoktatóink segítségével. Az ő szakmai tudásuk, pedagógiai tapasztalatuk a vezető szakemberek körében is elismerést váltott ki.

A Nemzeti Szakképzési Intézetben és jogelődjében két kollégánk is látott el szaktanácsadói feladatokat: Dr. Jeney Györgyné és Angyal Tóth Anna. A mi iskolánk dolgozta ki a fodrász, kozmetikus szakma megújú-

lásához fontos új követelményrendszert úgy, hogy megfeleljen az európai normáknak.

1994-ben komoly előkészületek után megünnepeltük az iskola fennállásának 40. évfordulóját. Az ünnepségek két napon keresztül tartottak.

Jelentős változásokat hozott az 1995-96-os tanév. Ekkor tettek először záróvizsgát a kísérleti, ún. IPOSZ osztályok tanulói, de ekkor érettségiztettünk először kereskedelmi tanulókat is. Nagy várakozással néztünk az új kihívások elé. Mindezt elismerés és siker koronázta. Ebben a tanévben került sor az új iskolaépület kijelölésére is, amely egyhangú tetszést váltott ki a tanulók és szüleik körében, és az iskola dolgozói is egyetértettek az erzsébeti épület kijelölésével. Ebben az időben fogtunk hozzá az első pedagógiai program elkészítéséhez is, valamint a NAT iskolai tantervét is elkészítettük. 1997-ben egy tizenhat fős önálló számítógéptermet alakítottunk ki, és rendeztünk be nyertes pályázatok segítségével.

Az 1999/2000-es tanévben már Budapest XX. kerületében, Pest-erzsébeten indult meg a tanítás, ahol egy nagyobb épületben folytathattuk a munkánkat. Sajnos, az előző évben jelentősen megnőtt a tanári fluktuáció is: a tanári kar 70%-a eltávozott. Az új nevelőtestület és iskola-vezetés kialakítása mellett azonban sikeresen véghezvittük az új pedagógiai program és a NAT bevezetését. A változásokat nagyobb megrázkódtatások nélkül vészeltük át. Szeretettel és megértéssel emlékezünk minden régi és új dolgozónkra. Nagy sikerünk az erzsébeti iskolában újabb tanműhelyek kialakítása. Kialakítottunk még egy számítástechnika termet, valamint egy magas színvonalú kémiai labort is. Az esztétikus környezet, a jobb munkakörülmények, szaktantermek kialakítása és állandó fejlesztése, a szép és jól felszerelt könyvtár segítettek a stabilitás megteremtésében.

A kor szelleme a mai napig megkívánja, hogy a dolgozók folyamatosan törekedjenek önképzésre is, ne csak a szervezett képzésben vegyenek részt. Többen újfajta vagy magasabb kategóriájú szakképesítést szerez-

tek, és jelenleg is többen vesznek részt különféle szakmai képzéseken, amire büszkék vagyunk. Beindult a minőségbiztosítás kialakítása is.

2002. novemberében a szépségéről, eleganciájáról, illetve a magyarok szeretetéről híres „Sisit” választottuk példaképül, aki nemcsak természetes szépségéről, hanem ápoltságáról, életmód kultúrájáról is ismert volt. Az ő tiszteletére vettük fel az Erzsébet Királyné Szolgáltató és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola nevet. A névadó ünnepséget az Erzsébet-napon tartottuk. Magas színvonalú ünnepségsorozattal vált méltóvá ez a nap a névadóhoz. A tanulóifjúság, szakmai szervezetek, munkáltatók és a nevelőtestület anyagi támogatásával készült el névadónk szobra. Emlékplakett is készült, nemcsak e nap tiszteletére, hanem azon tanulók részére is, akik kiváló teljesítményeikkel öregbítették iskolánk hírnevét. A névadó ünnepélyt a Habsburg-dinasztia képviselőjében megrszármaztatta jelenlétével Habsburg György felesége, Oldenburgi Eilika hercegnő; a kerület akkori polgármestere, illetve a Budapesti Kézműves Kamara elnöke is. A szoboravatáson megjelent Hiller István is, aki akkor az Oktatási Minisztérium politikai államtitkára volt. A műsor méltó volt iskolánk hírnevéhez és az alkalomhoz. Azóta az iskola minden évben november közepén, Erzsébet nap táján tartja a diáknapi (immár Erzsébet-napi) rendezvénysorozatát, aminek a végét a szakmai versenyek és a gála koronázza meg.

Ha visszatekintünk az elmúlt ötven évre, azt látjuk, hogy nagy utat tettünk meg. A múlt mindenkor meghatározza a jelent. Sikerei, hibái, kudarcai tanítanak bennünket. Amit elértünk, csak közös erőfeszítéssel, fegyelmezett, kitartó munkával érhetjük el. A problémákat csak közösen oldhatjuk meg, együtt az iskola valamennyi tagjával, közösségével, az iskolával kapcsolatban lévő valamennyi munkáltatóval, társadalmi és szakmai szervezettel. Együtt minden sikerül! Ezt bizonyítja, hogy az iskola fennmaradt, képes megújulni, a hibákból tanulni. Csak így tovább! Sok sikert!

Bodor Ferencné, volt igazgatónőnk 2004-es bevezetője alapján

Előző évkönyvünk megjelenése óta két évtized telt el: immár a 70. születésnapunkat ünnepeljük. Ez a húsz év sem telt el eseménytelenül, sőt, a világban (és benne Magyarországon) zajló gyors változások egyre újabb kihívások elé állították iskolánkat.

2003 óta iskolánk igazgatója Farkas Magdolna, aki az 50. évfordulóra megjelent évkönyvben már köszöntötte az olvasókat:

„Minden iskola számára nagy kihívást tartogat az Európai Unió csatlakozása, valamint a gyorsan változó igények kielégítése. Így iskolánk számára a következő évek feladata, hogy a változásokhoz, valamint a gyerekek és a szülők igényeihez tudjunk alkalmazkodni. Ennek érdekében egyrészt tanáraink és oktatóink módszertani ismereteit kívánjuk fejleszteni, másrészt igyekszünk kiszélesíteni az újra fogékony, mindenre nyitott, szemléletet. Ennek megvalósításához számos továbbképzésre és nyertes pályázatra lesz szükségünk. Fontos számunkra továbbra is hagyományaink ápolása, környezetünk megóvása, és az „alkotó légkör” megteremtése. Szeretnénk vonzóvá tenni iskolánkat a tanulók számára, biztosítva számukra a színvonalas oktatást, a szabadidő hasznos és érdekes eltöltését, illetve számos programot, mellyel kicsit magukénak érzik tantermeinket, tanműhelyeinket, és örömmel emlékeznek majd vissza középiskolás éveikre. (...)

Természetesen első és legfontosabb feladatunk a szakmai színvonal megtartása, növelése, hogy ezáltal öregbítsük iskolánk hírnevét, tiszteletben tartva elődeink fáradtságos munkáját, mellyel lehetővé tették, hogy most együtt ünnepelhessük fennállásunk 50. évfordulóját.”

Az eltelt 20 év ezeknek a törekvéseknek a jegyében telt.

Új hagyományokat teremtettünk: névadónk névnapjához kapcsolódva immár 22 éve tartjuk az Erzsébet-napi rendezvényeit, amelyeken diákjaink versenyezhetnek, játékos formákban tanulhatnak és szórakozhatnak, a szakmai verseny és bemutató pedig egyre profibb és magasabb színvonalon zajlik. Érdemes megtekinteni honlapunk galériájában a diákjaink smink- és frizurakölteményeit.

2004-ben Hajas László és Szécsényi István aranykoszorús fodrász mesterek kezdeményezésére és segítségével létrejött Sisy Alapítvány, amely azóta is működik. Ehhez kapcsolódóan (és szponzoraink támogatásával) kezdtük el megszervezni szakmai estjeinket a Csili Művelődési Központban, amelyekre egyre színvonalasabb műsorokkal, bemutatókkal készülnek dolgozóink és diákjaink.

Új otthonunk, Pesterzsébet több rendezvényében is részt veszünk, illetve hozzájárulnak diákjaink a sikerhez, mint például a Reformkori Napok szereplőinek sminkjével és frizurájával.

2008-ban megszűnt iskolánkban a kereskedőképzés, és hamarosan érettségihez kötött szakmává vált a fodrászat is. Az új nevünk így 2012-ben Erzsébet Királyné Szépészeti Szakközépiskola lett, és 2013. szeptember 2-től csak szakközépiskolai osztályokat indítottunk.

Az új lehetőségeknek és elvárásoknak megfelelően iskolánk is létrehozta saját honlapját (www.sisy.hu), és már a közösségi oldalakon és más internetes fórumokon is jelen vagyunk. Az e-naplót is immár sok éve használjuk.

2015. július 1-jén fenntartóváltás történt, nevünk ennek megfelelően ismét változott, Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Erzsébet Királyné Szépészeti Szakközépiskolája lett. 2016-tól pedig az országban minden korábbi szakközépiskola szakgimnáziummá vált, nevünk ekkortól Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Erzsébet Királyné Szépészeti Szakgimnáziuma.

Ugyanebben az évben, dolgozóink és diákjaink fáradhatatlan munkájának köszönhetően, elnyertük az Ökoiskola címet, melyre azóta is érdemesek vagyunk, sőt 2023-tól használhatjuk az Örökös Ökoiskola címet is.

Már 2010 óta benne vagyunk több nemzetközi együttműködésben: más országok diákjai, tanárai, oktatói jöttek hozzánk, illetve a mieink látogattak számtalan helyre; az Erasmus programok keretében pedig már szinte bejárták Európát.

2020-tól megváltozott a szakképzés rendszere Magyarországon. Iskolánk a 2020/2021. tanévtől a 21. szépszézet ágazatban fodrászokat, kozmetikus technikusokat, kéz- és lábápoló technikusokat képez. 2020. július 1-től (ennek megfelelően) új nevünk: Budapesti Komplex Szakképzési Centrum Erzsébet Királyné Szépészeti Technikum.

Oktatóink továbbra is írtak és írnak tankönyveket, tananyagokat, szakkönyveket, és számtalan továbbképzésen vesznek részt.

Az elmúlt több mint hatvan évben nagy utat tettünk meg. Munkánk eredményességét mi sem bizonyítja jobban, minthogy sok volt tanulónk kiváló szakmai tudásra tett szert, országos és nemzetközi versenyeken kiemelkedő eredményeket ért el.

3. Terveink és céljaink

Interjú Farkas Magdolnával, iskolánk igazgatójával (2003–)

Hogyan változott az iskola az elmúlt 70 évben? Mik a legfontosabb mérföldkövek az iskola történetében?

Az elmúlt közel 50 év története évkönyvünkben az „Iskolánk rövid története” fejezetben olvasható. Az egyik legfontosabb mérföldkönek, meghatározó pontnak az 1999-es költözést tartom, amikor a Krisztina körútról Pesterzsébetre jöttünk. Jelentősen megváltozott az iskola beiskolázási körzete, sőt, a tanári gárda összetétele is: tulajdonképpen újra kellett építeni az iskola tantestületét. 2002. szintén egy neves dátum az iskola életében, amikor felvettük a mai napig is használt, immár országosan is ismert és ikonikussá vált Erzsébet Királyné nevet, ami „Sisyként” híresült el. Az iskola ekkor indult el azon az úton, hogy a szépművészeti szakmák legmeghatározóbb és legelismertebb iskolává nője ki magát. Bár volt az utolsó 20 évben is szakmai profil bővítésre próbálkozásunk (sportmasszőr képzés), de ez nem tudott kiteljesedni. Jelenleg iskolánkban a fodrász- és kozmetikus szakmák oktatása a kéz- és lábápoló képzéssel egészültek ki, így képzéseinkkel a teljes szépművészeti ágazatot lefedjük. Nagy változás volt az iskola önállóságának elvesztése: 2014-től a BKSZC tagintézményeként működünk, ami szintén meghatározó változásokat hozott az iskola életébe.

2003 óta igazgatója vagy az iskolának. Hogyan emlékszel vissza arra az időszakra, amikor átvetted a vezetést? Mik voltak az első kihívások?

Szerencsésnek mondhatom magam, mivel az előző igazgató, Bodor Ferencné, aki már, sajnos, nincs köztünk és nem ünnepelhet velünk, az utolsó két évében tudatosan készítette fel engem az iskola átvételére és adott át minden olyan ismeretet, ami szükséges volt ahhoz, hogy az iskolát vezessem. Ennek ellenére az első 5 éves ciklus nagyon nehéz volt, hi-

szen nagyon fiatalon lettem az iskola első számú vezetője. Kihívást jelentett számomra mind az iskola gazdálkodási feladatainak átlátása, mind a kollégákkal való együttműködés, kommunikáció és a stabil vezetőség, kollektíva kialakítása is. Ez természetesen maga után vonta az egyes területek újra átgondolását, új kezdeményezések bevezetését, megszilárdítását, szakmai tanárok folyamatos képzését, hiszen a „nagy öregek” lassan nyugdíjba mentek ez idő alatt. Harza Rozika, Becker Ági, Szirmák Emese... Pótlásuk, illetve a fiatalok betanítása nehéz feladat volt.

Mi vonzott a szépművészeti pályához, és hogyan döntöttél úgy, hogy tanár és később igazgató leszel?

1997-ben testnevelő tanárként kerültem az iskolába. Bodor Kati viszont nagyon gyorsan bedobott a mélyvízbe, mert IPOSZ-os osztályban kellett fodrász tanulókat fodrász szakmai ismeretre tanítanom. Ezért felkészülésként a nyári „szünetemet” Szécsényi István mesterfodrász szalonjában töltöttem. Talán ekkor szerettem meg igazán a szépművészeti szakmát. Ezt követően meghatározó volt számomra az első szakmai vizsgán való részvétel, kérdező tanárként, az akkori „nagy vizsgáztatók”, Szécsényi István, Hajas László, Lestyán Csaba mellett. Az ő aláíratuk és szakmai elhivatottságuk szintén nagyon motiváló volt számomra.

Melyek voltak a legnagyobb sikerek az igazgatói pályád során? Mi az, amire a legbüszkébb vagy?

Nehéz egy-egy sikert kiemelni. Az én vezetői hitvallásom az, hogy az iskola elismert és szakmailag az ország legjobb műhelye legyen. Mindig arra törekedtem, hogy az iskola maga, illetve az oktatók mellett a tehetséges tanulók is sikereket érjenek el. Büszke vagyok arra, hogy számos országos és nemzetközi verseny résztvevői és helyezettei között olvashatom volt diákjaink nevét. Sokan közülük most is visszajárnak hozzánk zsűrizni, támogatnak minket, képzéseket tartanak, részei maradtak iskolánkban úgy is, hogy már évek óta nem a tanulóink. Az évkönyvben kiemeltük azokat a tanulókat, akik öregbítették iskolánk hírnevét és büszke vagyok arra, hogy sokan vannak. Arra is büszke vagyok, hogy

a jelenlegi kollektívában is vannak olyan oktatók, akik országosan elismertek. Részt vettek tananyagfejlesztésben, szakmai követelmények összeállításában, szakmai versenyeken és a mai napig meghatározóak a szépművészeti szakmában. Szirmák Emese, Bodor Kati, Harza Rozi nyomdokait követve ilyenek Kállai Krisztina, Lukács Krisztina (bár ő, sajnos, már nem tanít nálunk), Berkesiné Gyenes Nikolett és még sorolhatnám.

A szépművészeti szakmában rengeteg változás történt az elmúlt évtizedekben. Hogyan alkalmazkodott az iskola ezekhez a változásokhoz?

Tanműhelyeket hoztunk létre, új kapcsolatokat építettünk ki, létrehoztuk a BKSZC-vel együtt a Kreatív Ágazati Képzőközpontot, mely szintén nagy szerepet vállal a gyakorlati képzésben és a fejlesztésekben.

Milyen elvárásaid vannak az iskolával kapcsolatban a következő 10 évre? Hogyan képzeled el az iskola jövőjét?

Szeretném, ha az iskola a következő 10 évben is legalább ilyen elismert lenne a szépművészeti szakmákban, mint most. Prioritást élvez jelenleg a támogatott képzés mellett a felnőttképzési tevékenység elindítása, kiszélesítése, ezzel azt iskola versenyképességének növelése a szépművészeti szakmákban. Ehhez szükséges a további fejlesztési, beruházási támogatások megtalálása, humán erőforrás-fejlesztés, bővítés is. Ebben úgy gondolom, hogy a BKSZC mostani vezetése támogató, és a jelenlegi oktatói testület és vezetőség is alkalmas a feladat végrehajtására és ezzel az iskola színvonalának emelésére.

Hogyan támogatod vezetőként az új módszerek bevezetését a szépművészeti szaktárgyak oktatásában?

Szerencsés vagyok abból a szempontból, hogy nagyon innovatív kollektívának lehetek a vezetője. Számos kezdeményezés jött a kollégák részéről. Mind a digitális oktatásban, mind az új módszertani ismeretek terén nyitottak, képesek fejlődni és szívesen osztják meg egymással a tapasztalataikat, mutatják be jó gyakorlataikat, támogatják egymást, és mentorálják az új kollégákat is. Ez, véleményem szerint, oktatói testületünk egyik nagyon nagy erénye.

Mit tanácsolnál a mai fiataloknak, akik a szépművészeti pályát választják? Milyen készségeket és hozzáállást tartasz fontosnak a siker érdekében?

A szépművészeti szakmákban talán az a legszebb, hogy folyamatosan fejlődik. Nemcsak a használt anyagok, eljárások, trendek tekintetében, hanem területeken is, így azt gondolom, hogy azok tudnak sikeresek lenni tanárként, vagy pályakezdő szakemberként, akik folyamatosan képezik magukat, nyitottak az újra. Fontos a kreativitás, a szakmai alázat, a kooperációra való képesség, nyitottság, kitartás, pontos, precíz munkavégzés, jó kommunikáció. Ezek mind olyan tulajdonságok, amelyekkel sikeressé válhatnak kezdő szakemberként, és meg tudják állni a helyüket ezekben a szakmákban.

Van olyan pillanat az igazgatói karriered során, amely különösen emlékeztető számodra? Egy esemény vagy eredmény, amire mindig szívesen emlékszel? Ha visszatekintesz az elmúlt két évtizedre, igazgatóként mi volt számodra a legnagyobb öröm a munkádban?

Az, amikor elismerték munkatársaimat és magas állami kitüntetéseket vehettek át. Illetve, amikor a tanulóink a dobogón állhattak, elhangzott az iskola neve, és őket ünnepelethettük. Vagy amikor az itt végzett tanulók bejegyzéseit olvashattam közösségi oldalakon, hogy nemzetközi, vagy országos versenyeken kiemelkedő eredményeket értek el. Ilyenkor mindig azt gondolom magamban, hogy a napi nehézségek eltörpülnek az ilyen örömek mellett, és hogy ezért érdemes tovább folytatni a megkezdett munkát.

Van valami üzenet, amit szeretnél átadni az évkönyv olvasóinak, legyenek ők diákok, tanárok vagy a szépművészeti ág iránt érdeklődők?

Hálás lehetek, hogy akikkel az elmúlt időben együtt dolgozhattam, támogattak abban, hogy az iskola jelenlegi elismertsége, szakmai színvonalja megmaradjon, akiknek segítségével a Sisy megtartotta szakmai hírnevét; ezért azt üzenem, hogy a sikerhez kitartás, alázat és elhivatottság kell.

*Farkas Magdolna
igazgatónő*

4. Képzéseink

Manapság a szépségiparnál csak az informatika fejlődik gyorsabban és dinamikusabban. A növekedés Magyarországon is jól érzékelhető. A tudomány gyors fejlődése a szépségiparban is szükségessé tette a magas technológiai tudást.

Az ágazatban tudással megalapozott, személyre szabott, megtervezett, megbízható szolgáltatásra van szükség valamennyi területen, ezért a kozmetikus, a fodrász és a kéz- és lábápoló szakemberek technikai képzés keretében a szakképzettség megszerzése mellett érettségi bizonyítványt is szereznek.

Az ágazat szakmái jó választást jelentenek mindazoknak, akiket érdekel a szépség, a divat, az új dimenziók megismerése.

Oktatott szakmáink:

Fodrász (5 1012 21 01)

Kéz- és lábápoló technikus (5 1012 21 02)

Kézápoló és körömkozmetikus / Speciális lábápoló

Kozmetikus technikus (5 1012 21 03)

A szakmák elsajátíthatók:

5 éves technikumi iskolarendszerű képzésben tanulói jogviszonyban, általános iskolai tanulmányokat követően, amely érettségivel és technikus szintű szakképzettség megszerzésével zárul;

· érettségi után 2 éves iskolarendszerű nappali munkarendű képzésben, tanulói jogviszonyban vagy támogatott felnőttképzési jogviszonyban, esti munkarend szerint, amely technikus szintű szakképzettség megszerzésével zárul.

Amit a fodrász szakmáról tudni kell:

A legtöbb ember szereti a szép és esztétikus dolgokat, főleg, ha magán hordhatja azokat. Ilyen lehet a frizuránk is, azt elkészíteni azonban nem mindenkinek van érzéke. Ebben vannak segítségünkre a fodrászok, akik a frizurakészítés minden fortélyát ismerik. A fodrász szakma nincs nemhez kötve. Manapság egyre több férfi választja magának ezt a hivatást. Sőt, régen a borbélyok elsősorban férfiak voltak. Később lett ez amolyan „női szakma”, viszont most már újra óriási számban találunk férfi fodrászokat is. Híres mesterfodrászaink közül is sokan férfiak.

A fodrászipar története bizonyítja, hogy a borbélyok és fodrászok minden történelmi korban foglalkoztak a különféle haj- és szakállviselet formázásával, fésülésével, a haj ápolásával és kezelésével. „Már a régi görögök is...”, szoktuk mondani, szinte minden modern dolog történeti hátterét kutatva. És tényleg: az athéni fodrásziskolában a tanulók a haj és szépségápolás mellett, művészi tökéletességre emelték a kedvelt kontyos hajviselet fésülését. A középkorban külön borbélycéhek működtek, majd a XIX. században létrejöttek a fodrászipari testületek.

Mit csinál egy fodrász?

Fodrásznak lenni nem csupán hajvágást jelent. Ezen túl, a fodrász a következő frizurakészítési eljárásokat is ismeri: tartóshullám (vagy ahogy ismerjük, dauer) készítése, hajfestés, hajszárítás, borotválás, paróka készítése vagy akár hajápolási tanácsadás. Ezek mellett a jó fodrász jól tud bánni az emberekkel, hiszen nap mint nap velük dolgozik, de emellett bizonyos adminisztrációs feladatokat is ellát. Természetesen állandóan tájékozódik és képezi magát: nemcsak a hagyományokat kell ismernie, hanem a legújabb divatokat, trendeket, anyagokat, eszközöket, számítógépes programokat; látványtervezőként és vállalkozóként is helyt kell állnia, ha szalonját sikeressé akarja tenni.

Amit a kozmetikus szakmáról tudni kell:

A szépség és természetesség gyakran egy tőről fakad, azonban nem mindenki olyan szerencsés, mint például névadónk, Erzsébet királyné. Mindazoknak nyújtanak segítséget a kozmetikusok, akiknek nem adatott szép és egészséges bőr, vagy azoknak, akik sminkkel szeretnék kiemelni arcvonásait, de maguk nem értenek hozzá. Egy kozmetikus, azonkívül, hogy magas színvonalú bőrgyógyászati ismeretekkel rendelkezik, az elmélet és gyakorlat szintjén egyaránt, az egész testre kiterjedő kezelésekkel is kényezteti vendégét, valamint sminket, maszkok készítésével segíti a szépülést és átváltozást. Bár a szakma ma még eléggé nőies, de már akadnak azért férfi kozmetikusok, sminkesek és maszkmesterek is. A kozmetikusképzés iskolánkban hosszú múltra tekint vissza, jeles és neves kozmetikusok végeztek itt. Sokan kozmetikusi tevékenységük mellett híres sminkesek, hírük világszerte ismert.

Mit csinál egy kozmetikus?

Maga a kozmetika szó görög eredetű, és szépségápolást jelent. Elsődlegesen a *bőr* ápolását jelenti, amely ma már az arcon kívül az egész testre kiterjed. Persze nemcsak azok járnak kozmetikushoz, akiknek problémás a bőre, hanem azok is, akik „szépségüket” szeretnék ápolni, minél tovább megőrizni. Munkánkhoz tartozik a vendégek szépségének kiemelése, „fokozása”: a sminkelés is, ehhez esztétikai érzékre van szükség. Egy jó kozmetikus szoros emberi kapcsolatot alakít ki vendégeivel a kezelések során, éppen ezért a pontos szakmai ismeretek mellett munkájának fontos része a kommunikáció, valamint az együttérző képesség és természetesen az udvariasság. Természetesen állandóan tájékozódik és képezi magát: nemcsak a hagyományokat kell ismernie, hanem a legújabb divatokat, trendeket, hatóanyagokat, eszközöket, kozmetikai gépeket, számítógépes programokat; látványtervezőként és vállalkozóként is helyt kell állnia, ha szalonját sikeressé akarja tenni. Fontos, hogy ismerje kompetenciája határait, például ne végezzen számára meg nem engedett tűs kezeléseket, injektlást.

Amit a kéz- és lábápoló szakmáról tudni kell:

A kéz- és lábápolás hagyományairól kevesebb szó esik, pedig mindig is fontos volt az emberek számára. A kéz és a láb nemcsak fontos „munkavégző” testrészeink, és emiatt egészségük megőrzése elengedhetetlen, hanem láthatók és díszíthetők is, ápoltságuk és szépségük megmutatja igényességünket is. A szépsészeti piacból egyre nagyobb szeletet hasítanak ki a növekvő számú, kéz- és lábápolási, illetve műkörömépítési, géllakkozási termékeket forgalmazó nemzetközi cégek. Rengeteg továbbképzés elérhető a végzett szakemberek részére, melyekkel szolgáltatásaikat bővíthetik, színesíthetik, alkalmazkodva a vendégek és a divatvilág változó igényeihez.

Mit csinál egy kéz- és lábápoló technikus?

Választható szakmairányok: (Kézápoló és körömkozmetikus szakmairány, Speciális lábápoló szakmairány). A végzett szakemberek esztétikai és ápoló feladatokat végez kézen és lábon, ápoló és díszítő anyagok, technológiák alkalmazásával. A speciális lábápoló munkája nemcsak a szépség, hanem a láb egészsége szempontjából is rendkívül fontos. A kéz-ápolók által készített géllakkok és műkörömök viselése manapság már teljesen általánosnak számít a Hölgyek körében. Különösen fontos, hogy felelősségteljesen, precízen, kreatívan végezze munkáját, és messzemenően empatikus legyen a vendégeivel. Természetesen állandóan tájékozódik és képezi magát: ismernie kell a legújabb divatokat, trendeket, anyagokat, technikákat, eszközöket, számítógépes programokat; látványtervezőként és vállalkozóként is helyt kell állnia, ha szalonját sikeressé akarja tenni.

5. Névadónkról

Erzsébet királyné élete

Wittelsbach, Erzsébet Amália Eugénia (1837. december 24., München – 1898. szeptember 10., Genf). Miksa József bajor herceg lányaként született Bajorország fővárosában, s Ausztria császárnéjaként és Magyarország királynéjaként hunyt el Svájcban.

Egészen fiatalon, 1853. augusztusában jegyezte el Ferenc József, Ausztria császára, majd 1854. április 24-én házasodtak össze. Az egykori bajor hercegnő, aki szeretetben és szabadon nőtt föl sohasem tudott megbarátkozni a császári udvarra jellemző merev szokásokkal. A bécsi udvarban egyedül ő szimpatizált a gyűlölt magyarokkal. Először 1857-ben járt Magyarországon, ahol azonnal rokonszenvezni kezdett a szabadságharc utáni letargiába süllyedt magyarokkal. Ezt bizonyítja, hogy német léteére rövid idő alatt (az 1860-as évek elején) nagyon jól megtanult magyarul, amiben Falk Miksának, kora egyik legjelentősebb újságírójának volt legnagyobb szerepe. Legközelebbi bizalmasa egy köznemesi származású magyar hölgy, Ferencz Ida lett. Az ő révén került kapcsolatba Deák Ferenc liberális politikai körével.

Első magyarországi tartózkodását Zsófia lányának korai halála szakította meg: bánatával Madeira szigetére menekült (1860-1861). Visszatérte után a magyar irodalommal és történelemmel ismerkedett. Ekkorra már egyre inkább a rebellis magyarok oldalára állt: magyarul levelezett, sőt még férjével való magánlevelezésében is megkövetelte a magyar megszólítást. Jelentős szerepe volt az 1867-es kiegyezésben: személyesen közvetített az uralkodó és Deák Ferenc között, amnesztiát eszközölt ki. Andrassy Gyulának írta egy évvel korábban: „Ha Olaszországban mennek rosszul a császár dolgai, ez nekem nagyon fáj, de ha Magyarországon mennek rosszul, az engem megöl.”

1866. nyara Zugligeten találta (Kochmeister-villa), két évvel később legkisebb lányát, Mária Valériát is Budán hozta világra (öt később „magyar leányaként” emlegette). Az 1870-es években az udvar által megvásárolt gödöllői Grassalkovich-kastélyban tartózkodott szívesen, ahol hódolhatott vadászszenvedélyének és együtt lehetett Rudolf fiával is, akit egyébként anyja akarata ellenére katonai nevelésben részesítettek. Az évtized végétől azonban kapcsolata férjével is megromlott, kedélyállapotát betegsége is rombolta, így idejét az állandó utazások töltötték ki. Egyre ritkábban tért vissza a birodalomba, pl. 1876-ban Deák ravatalához Budapestre, 1879-ben az ezüstitakodalmára Bécsbe.

Boldogtalan, magányos, elfojtott érzelmekkel teli asszony volt, akinek tragédiája éppen abban rejlett, hogy alkatilag alkalmatlan volt az uralkodói, merev, reprezentációs kötelességek teljesítésére. Pedig külseje ideálisan megfelelt e célnak. Arcvonásai nemesek, haja csodálatosan dús és hosszú, szemei kifejezőek, dereka pedig születésétől kezdve hihetetlenül karcsú volt, amelyet rengeteg sporttal (külön tornaszobái voltak kastélyaiban) és a kortársak szemében ijesztőnek tűnő egész napos tej-, és gyümölcsdiétákkal igyekezett megőrizni. Derékbőrsége 53 cm volt, amit élete utolsó éveiben már csak erős fűzéssel tudott megőrizni. Szépségét sokáig megőrizte, még fia, Rudolf esküvőjén is őt tartották a legszebbnek, pedig ekkor már negyvenéves volt. Az angolos öltözködési stílust kedvelte, s bár legendás feltornyozott, fonatokkal ékesített hajviseletét mindenki utánózni igyekezett (műhaj segítségével), nem volt igazi divatirányító. Megelőzte korát, sportszenvedélyét, diétáit hóbortnak tartották, senkinek sem jutott eszébe utánózni. Élete utolsó éveiben sokat szenvedett szépsége elvesztésétől, legendás haja meggritkult, bőre meg ránccosodott és májfoltok csúfították, fogai megromlottak. Nem szívesen jelent meg a nyilvánosság előtt, s ha mégis, fátyol, napernyő vagy legyező mögé rejtette arcát.

1889-ben Mayerlingben tragikus körülmények között meghalt a trónörökös. Ezután a gyászoló királyné – akit ekkorra már a „magyarok

királynéjaként” emlegettek – szinte sosem látogatott a Monarchiába, helyette Madeira, Korfu, Nauheim, Cap St. Martin és svájci üdülőhelyek környékén forgolódott. Egyre gyakrabban húzódott vissza Korfu szigetére épített antik stílusú kastélyába, az Achilleionba. Érzelmes verseket írt kedvenc költője, Heinrich Heine stílusában, s amikor két Heine-vers hitelességéről kellett döntenie, Erzsébet szakértői véleménye a későbbi kutatások során beigazolódott. A millenniumi ünnepségsorozat kivétel volt: itt a köszöntő szónoklatot tartó Szilágyi Dezső a „magyarság jótevő gényusaként” említette, ami jól példázza a még életében körülötte kialakuló kultusz nagyságát. 1870-ben a mai XX. kerület (1924-ig Erzsébetfalva, majd Pesterzsébet) Erzsébet királyné engedélyét kérte (és kapta) neve felvételére.

A királynét 1898. szeptember 10-én Genfben egy olasz anarchista merénylő halálosan megsebesítette, néhány óra múlva a Beau Rivage szállóban hunyt el. Temetését egy héttel később a bécsi kapucinusok templomában tartották, emléket pedig a magyar parlament törvényben örökítette meg.

Erzsébet a modern, 20. századi nő korai előfutára volt, aki önmaga megvalósítására törekedett. Tudatában volt szépségének, ápolta is minden módon (haja megmosására a források szerint egy teljes napot áldozott hetente), kozmetikai receptjei voltak. Neve összefonódott a magyarság történetével és a szépséggel, a szépségápolással egyaránt.

Erzsébet a modern, 20. századi nő korai előfutára volt, aki önmaga megvalósítására törekedett. Tudatában volt szépségének, ápolta is minden módon (haja megmosására a források szerint egy teljes napot áldozott hetente), kozmetikai receptjei voltak. Neve összefonódott a magyarság történetével és a szépséggel, a szépségápolással egyaránt.

6. Sisi császárnő és a bécsi udvar szépségreceptjei

Már a XIX. században is számos hatékony és jó szépségápoló szer létezett. Ezeket a kozmetikumokat, a különféle kenőcsöket, krémeket, test- és hajápoló folyadékokat nem túl nehéz elkészíteni, nagyrészt kellemes, hatásos szépségápolók, melyek bizvást állják a versenyt napjaink kozmetikumaival. A receptek sok mindenben hasonlítanak egymásra: tisztán állati, illetve növényi eredetű alkotórészekből álltak. Ismeretesebbek voltak régebbi, és külföldről származó receptek is. Jó néhány szépségápoló szer francia, angol vagy éppen olasz készítőtől származott, az udvar, illetve Erzsébet királyné ismeretségei szerint.

Meglepő, de tény, hogy az udvarnál a tudatos szépségápolás nemcsak a hölgyek kiváltsága volt. Az urak is előszeretettel használtak kölnivizeket, pomádékat hajnövesztő és ápoló szereket.

Különösen figyelemre méltó azonban Erzsébet királyné, Sisi szépségápolási kultusza, amely sokak számára szolgált követendő példaként. Erzsébet királyné különleges és természetes szépségét életének minden szakaszában töretlen elszántsággal óvta és ápolta. Útmutatásait akár a modern kozmetika is hasznosíthatja.

A csillogó hajkoszorú – hajápolás

Hennás hajápolóvíz Keverjük össze nem színező hennát tejjel és tojássárgájával. A masszával kenjük be a hajunkat és a fejbőrünket. Hagyjuk húsz percig állni rajta, azután addig öblítsük, amíg az öblítővíz egészen tiszta nem lesz. A hennából készült növényi szer szépíti és erősíti a haját, más fajtái pedig a festésére is alkalmasak.

1 csomag henna

20 ml friss tej

1 tojássárgája

**„Medici Katalin”
hajsampon**

2 tojás sárgája
30ml konyak
néhány csepp alma-
ecet

Keverjük össze egymással a tojássárgáját és a konyakot. Vigyázat; a keveréshez nem szabad fémkanalat használni! A kapott folyadékot osszuk két részre, nedvesítsük meg a haj tövét és a hajszálakat meleg vízzel, majd a sampon egyik felét osszuk el a fejbőrön, masszírozzuk bele erőteljesen, és végül öblítsük ki meleg vízzel. Ezután kenjük a sampon másik felét a fejbőrrre, masszírozzuk bele a hajtövekbe, majd öblítsük addig, amíg az öblítővíz egészen tiszta nem lesz. Adjunk az öblítővízhez egy kevés almaecetet, és öblítsük le újra a haját. Ez összehúzza a hajtövet, és szép fényt ad a hajnak.

Hajsötétítés

50 g külső hagyma-
levél
1 csésze víz

Száraz, barnás színű külső hagymaleveleket tegyünk a tűzhelyre hideg vízben, főzzük öt percen keresztül, azután szűrjük le. A kapott sűrű, barnás folyadékot kívánság szerint összekeverhetjük néhány csepp illatos olajjal. Naponta két-három alkalommal kenjük be a hajunkat ezzel a folyadékkal, és hagyjuk a levegőn megszáradni. Végezzük a műveletet addig, amíg a kívánt sötét hajszínt el nem értük. A hajszínezést, melynek élettartama rövid, hajmosás után mindig meg kell ismételni.

Hajfixáló

2 evőkanál méz
1 evőkanál olívaolaj
1 evőkanál citromlé

Keverjük össze mézet, olívaolajat és citromlevet. Kenjük be a kapott keverékkel a haját és a fejbőrt, majd jól masszírozzuk be. Hagyjuk húsz-harminc percen keresztül a fejünkön, lehetőleg napon, majd öblítsük le egy közönséges samponnal.

Bőrápolás, kozmetikumok

Sisi arctisztító teje

5 g zselatin
180 g glicerín
60 ml desztillált víz
néhány csepp rózsa-
olaj „Tlalerie” illat
30 ml citromlé
30 g méz
200 ml desztillált
víz

Sisi különösen hasznosnak tartotta egyik arctejét, melyet bőrtisztításra, lemosásra is alkalmazott, s testápolótejként nyakának és dekoltázsának bőrét is kezelte vele. A recept összetevőit tegyük forró vízfürdőbe állított edénybe, olvasszuk össze, majd hagyjuk kihűlni.

Keverjük össze a három alkotóanyagot, és rázzuk jól össze, majd töltsük barna színű patikaüvegbe. A citromlé önmagában is világosítja és frissíti a bőrt, ha pedig mézzel összekeverjük, frissítő hatású tisztító folyadékot kapunk, ami reggeli és esti testápoláshoz ajánlott. Mitesszerek és pörsenések ellen, pattanásos bőr gyógyítására is alkalmas.

**„Sisi császárné”
levendula-esszencia**

40 g szárított
levendulavirág
130 ml alkohol
(50%-os)
200 ml desztillált
víz

Tegyünk levendulavirágot több rétegben egy hasas üvegbe. Öntsük le alkohollal, zárjuk le légmen-tesen, és hagyjuk a keveréket három-négy hétig egy sötét helyiségben erjedni. Ezután szűrjük át sűrű szőrszítán, a visszamaradt növényi rostot jól nyomjuk ki, és a folyadékot keverjük össze desztillált vízzel.

Levendulavirág-kivonat volt Sisi toalettvizének az alapanyaga is. A császárnét mindig körül- lengte a levendulaillat. Ha bálba ment, ruhájának dekoltázsába egy levendulaesszenciával átitatott kendőcskét helyezett. Tegyük levendulavirágot egy szélesebb szájú edénybe, és öntsük le alkohollal. Takarjuk be alufóliával, és kössük le.

7. Egykori vezetőinkkel készített interjúk

Bodor Ferencné, iskolánk volt igazgatója (1983–2003),
részletek

1968 augusztusában kerültem az iskolába, majdnem pályakezdőként (...) Kozmetikusokat és fodrászokat tanítottam, az első évben nagy gondot fordítva arra, hogy a gyakorlati ismereteket összekapcsoljam az elméleti ismereteimmel (...) Nagyon fontosnak tartottam akkor is, azóta is, hogy minden elméleti tudás akkor értékes, ha az a gyakorlatot, a mindennapokat szolgálja, és az ismereteket az illető alkalmazni tudja. (...)

Mint munkaközösségvezető, nagy szerencsémre módom nyílt arra, hogy 1969-ben elkészítettem azt a kozmetikus tantervet egy pedagógus társammal, dr. Szirmák Szilárdnéval együtt, amelyet a mai napig is – módosítva, korszerűsítve, de – tanítanak az ország minden iskolájában.

Amikor abba az iskolába kerültem, akkor konkrétan előírt tananyag nem volt, nem, vagy alig létezett szakirodalom, ezért (...) elhatároztam, hogy el fogom látni a szakmát szakirodalommal, és sikerült is életem során 18 tankönyvvel megörvendeztetni a szakmát. A legutolsó tankönyvem 2003-ban jelent meg. (...) Hogy a szakma ne csak elméleti tudorként ismerjen el, ezért 1975-ben mestervizsgát tettem a kozmetikus szakmából (...).

1976-tól nevelési igazgatója lettem az iskolának, nagyon fiatalon. (...) A nevelési igazgatóként való tevékenységemhez hozzátartozott az iskolanapok bevezetése is: ezek egésznapos kulturális programok voltak, játékkal, tánccal, jelmezfelvonulással, sportversenyekkel, kulturális rendezvényekkel, kiállításokkal. (...) Ugyancsak ettől az időtől származik a szalagavató bál: a bevezetése az iskolában. 1980-ban volt az első szalagavató bál; addig a végzősöknek ilyen nem volt.

1982-ben a iskola akkori szakmai igazgatója nyugdíjba ment; átvettem feladatkörét. (...) 1983-ban az iskola igazgatója lettem és maradtam

is nyugdíjba vonulásomig. 20 évig voltam igazgató; ebből háromszor választott a tantestület, mert megbízott bennem, és segített engem abban, hogy a 20 éves szolgálatom alatt (mert a vezetés az egy szolgálat), meg tudjuk valósítani a közösen megfogalmazott terveket. (...)

El kell mondanom azt is, hogy amikor az iskolába kerültem, 27 szakmát tanítottak az iskolában: az összes kisipari és szolgáltató szakmát. Majd az 1970-es évektől profiltisztítás címen elvittek szinte minden szakmát, a fodrász és kozmetikus kivételével. (...) Valamennyi szakelméletet tanító kollégám módot kapott arra, hogy legalább alapfokú fodrász vagy alapfokú kozmetikus tanfolyamot végezzen egy évig, illetve az arra vállalkozó még mestervizsgát is tehesse: így tettek az akkori kollégák, hozzám hasonlóan, mestervizsgát nemcsak kozmetikából, hanem fodrászattól is.

(...) 1988-ban az iskolába kereskedelmi tanulók is kerültek, (...) tehát akkor már három szakmával tanultunk. (...)

A rendszerváltozás új lehetőségeket teremtett: mód volt arra is, hogy az iskola, amely országos hírűnek volt mondható, és ma is az, hogy amellet, hogy módszertani központként nőttek ki magát és részt vett az országban tanító fodrász-kozmetikus szaktanárok továbbképzésében és módszertani kultúrájának fejlesztésében, „kacsingasson” a szakközépiskolai képzés felé is. 1991 ősszén engedélyt kértünk és kaptunk arra, hogy 92-től szakközépiskolai osztályt indíthassunk. (...)

A változások később sokkal nagyobb volumenben kezdődtek: az akkori nevelőtestet 13 NAT-ot bírált, nagyon nagy hozzáértéssel, odafigyeléssel, reménykedve abban, hogy az addigi kísérletek, tapasztalatok is, amik nálunk voltak, azok majd beépítődnek a NAT-okba, illetve az egyéb oktatási dokumentumokba. Sajnos, erre a mai napig nem került sor – nagy kincset dobott ki a társadalom, hiszen a kísérleti tapasztalatok, az állandó belső javítások az iskolában igazán jó alapot adtak volna arra, hogy meghallgassák ezeket a közösségeket, akik ezt mind végigcsinálták. (...) Sajnos, a különböző politikai áramlatok ezeket a dolgokat „elvitték”. (...)

Az iskola sorsát az a 91-es törvény pecsételte meg, amely előírta, hogy az egyházi ingatlanok visszakerülnek régi tulajdonosaikhoz. Az iskola épülete a Krisztina körúton már 54-ben szükségépület volt: ez egy zárda volt, „tantermei” mindennek mondhatók voltak, csak nem tantermeknek. (...)

(...) Az iskola végre, 99-ben kiköltözött Erzsébetre, és ez az az időszak, a készülődés időszaka nagyon megtépázta a tanulókat, de a nevelőtestület idegeit is. Egyrészt az állandó költözési határidőmódosítások idegessé, zaklatottá tették az addig nyugodt környezetet, másrészt a távolság reálisá válása is besegített abban, hogy az addig egységes nevelőtestület jelentős része 1999 szeptemberében már nem kezdett a Kossuth Lajos utcában.

19 új tanár érkezett – tehát gyakorlatilag egy teljesen új nevelőtestülettel kezdtünk. Nagy örömmre szolgált, hogy sok fiatal volt köztük, és még az is, hogy az akkor jött tanárok többsége az iskolában maradt. (...)

Az iskola a Kossuth Lajos utcai költözéssel saját tanműhelyt volt képes kialakítani: így jött létre a fodrász-kozmetikus tanműhely az iskolában, fönntartva a Weiner Leó utcai tanműhelyt is (...)

Mi 1968-ban fölveztük – az akkori szokásoknak megfelelően – Dallos Ida nevét, aki egy szövőnő volt, és egy munkásmozgalmi példakép. (...) 1990-ben a nevelőtestület és a tanulóifjúság hozzájárulásával kérvyeztük, hogy leadhassuk ezt a nevet, és meg is kaptuk az engedélyt. (...) Viszont vártunk azzal, hogy hova költözünk, és mindenképpen a helyi hagyományoknak megfelelően szeretnénk volna a leendő iskolánk nevét kiválasztani. (...) Tudtuk tehát azt, hogy Pesterzsébet kötődik Erzsébet királynéhez, de mi is kötődünk hozzá, hiszen a kora egyik legszebb asszonya volt, akinek hajkoronája, illetve szépségápolási receptjei rendkívül ismertek voltak. Úgy gondoltuk, hogy egy időtálló névről van szó, és jól gondoltuk. A gyerekeknek is tetszett az Erzsébet királyné név, a nevelőtestet és a gyerekek is kivették a részüket abból, hogy a névadó ünnepély időtálló és emlékezetes programmá váljon. Akkor határoztuk el, az

ünnepre készülődve, hogy hagyományként az Erzsébet-napokat minden évben meg fogjuk tartani, és ha van lehetőségünk, akkor kapcsolódtunk a kerületi Erzsébet-napokhoz is.

Az iskola igen sok országos hírű szakembert adott oktatott szakmáinkban, a fodrászoknál is és a kozmetikusoknál is: elég, hogyha a Hajas Lászlót, Szabó Imrét, a Szécsényi Istvánt, Popov Vaszilt, Bauer Tamást említem; de szakoktatóink is az iskolában tanulták meg a szakmát. Kozmetikus tanítványaim közül számtalan lett országos hírű; Dr. Jakab Éva az orvostudományi egyetem adjunktusa bőgyógyászati klinikán; de igen elismert kozmetikusok Janicsék Magdi, Gallai Zsuzsa, Horváth Istvánné (...)

Nevelőtestületünk mindig fogékony volt az újra (...) Nagyon sokat köszönhetek a régi kollégáknak, akik megtanítottak engem tanítani, átadták azokat a tapasztalatokat, amelyek nélkül – meggyőződésem – nem tudtam volna eredményeket elérni; mert ha én azokat nem kapom, és nem kapom azt a szeretetet, amivel pályámat elindították és segítettek a munkámban, és utána, mint tantestületi tagok a vezetői munkámban, akkor talán nem állna itt az iskola. Bár tudom azt is, hogy rendkívül nehéz most is, de ez úgy van, hogy mindig az adott pillanatban a legnehezebb; utána, amikor az ember már valamit megoldott, akkor elfelejti a nehézséget.

A teljes interjú megtekinthető:

<https://www.youtube.com/watch?v=dfAqCU1-mf4>

dr. Szirmák Szilárdné, iskolánk egykori igazgatóhelyettese

Mesélne arról, mikor és hogyan döntött úgy, hogy tanár lesz? Mi inspirálta erre a pályára?

Az, hogy az édesanyám is biológia-kémia szakos tanár volt, így anyatejjel szívtam magamba a tanári pálya és a szakirány kedvelését.

Hogyan került ebbe az iskolába? Milyen voltak itt az első napjai?

Budapesten az ELTE TTK-n 52-en végeztek 1967-ben kémia-biológia szakon, de csak egy budapesti állás volt, amit nem kaptam meg. Szerencsére édesanyám hallotta, hogy a 12. számú Ipari Szakmunkásképző keres egyetemet végzett kémia-biológia szakos tanárt a kozmetikusok oktatására. Gárdonyi Éva, az akkori igazgató az interjú után azonnal felvett. Nagy izgalommal mentem a munkába: fogalmam sem volt a kozmetikáról, nem is jártam kozmetikushoz. Azonnal kozmetikus tanulókat kellett pótvizsgáztatni, én meg abban reménykedtem, hogy idősebb, kozmetikusként végzett vizsgáztató társaim észreveszik a hibákat.

Milyen volt a régi iskolai élet? Hogyan változott az évek során?

Az iskola nagyon egyszerű volt, vaskályhákkal fűtöttek, a gyerekek hozták fel a szenet a pincéből és a fűtő bácsi meg a tanárok rakták a tűzre. Friss diplomásként kerestem a kísérletezéshez a feltételeket, de azok nem voltak. Viszont a nevelőtestület, valamint az igazgató és a helyettesek nagy szeretettel fogadtak és biztattak. A tárgyi feltételek viszonylag hamar javultak.

Hogyan lett igazgatóhelyettes?

1983-ban Gárdonyi Éva nyugdíjba ment, és az egyik volt évfolyamtársamat (Bodor Ferencné – mindenki által „Kati néninek” ismert kolléganő) –, akit én vittem az iskolába az első év után, javasolta igazgatónak, én pedig mellette igazgatóhelyettes lettem.

Milyen volt Kati nénival a viszonya?

Ambivalens. Ennek az volt az oka, hogy évfolyamtársak voltunk, jól ismertük egymást. Ő volt ugyan az igazgató, de én úgy gondoltam, hogy többet engedhetek meg magamnak, és ezt ő nem tolerálta.

Ön szerint mennyiben más az oktatás ma? Van-e olyan változás az oktatásban, amit különösen pozitívnak tart?

Nyugdíjba vonulásom óta követem a változásokat, és nem tartom helyesnek a kvázi „évenkénti” változtatást. Nem látok különösebben pozitív változást, a gyakorlati idő lerövidítése nagy hiba volt.

Milyen kihívásokkal találkozott pályafutása során? Van-e olyan különleges pillanat, amire mindig szívesen emlékszik vissza?

A versenyekre örömmel emlékezem, mert nemcsak a szakemberek munkája volt benne, hanem személy szerint az enyém is; nagyon sok időt emésztettek fel, és mindig szombati napokon, iskolaidőn kívül. De a hozott eredmény kárpótolt az áldozat miatt.

Hogyan változott a diákok hozzáállása és viselkedése az évek során?

Jellemző volt az akkori diákokra, hogy fegyelmezettek voltak ugyan, de nem értették a tananyag nagyságát és komolyságát, és csak évek múlva jöttek rá, hogy mennyi mindent tanultak; de később igazi köszönetet kaptam tőlük, például „Életműdíj”-at kaptam volt tanítványaim javaslatára MFKKE-től.

Vannak olyan emlékezetes történetek vagy élmények, amelyeket különösen szívesen osztana meg az iskolai évekből?

Én voltam az iskolában az „isten ostroma” a portások szerint, mert mindig én csináltam rendet a gyerekek között. Fájdalmas számomra, hogy elméleti munkálkodásom ellenére nem kaptam az iskola, vagy bármilyen szakmai szervezet által történő felterjesztésére soha elismerést. Egy régi fodrásztanulóm járta ki nekem (Marsi Laci) azt, hogy megkapjam a Magyar Ezüst Érdemkeresztet a köztársasági elnöktől 2019-ben.

Mi volt az, amit a legjobban szeretett a tanításban és a diákokkal való munkában?

Szerettem átadni a tudásom, illetve, a mai napig szeretem, amit unokáim is élveznek.

Milyen tanácsot adna a mostani diákoknak?

Vegyék komolyabban az elméletet, mert nagyban hozzájárul a szakmai munkájukhoz.

Hogyan látja az iskola/szakmák jövőjét?

Az elmúlt évek változásai érzésem szerint nem pozitív irányba viszik a szakmákat.

Hogyan érzi magát most, amikor visszatekint pályafutására? Mit tart a legnagyobb eredményének?

Azt, hogy nagyon sok tanítványommal a mai napig tartom a kapcsolatot.

Mi volt a legnagyobb tanulság, amit az évek során tanult, és amit másoknak is átadna?

Időt kell szánni arra, hogy fejlődj, és kövesd az innovatív technológiákat.

Rhorer Miklósné, iskolánk nyugdíjas igazgatóhelyettese

Húsz évvel ezelőtt Rhorer Miklósné, mint megbízott igazgató írta iskolánk 50. születésnapjára megjelenő évkönyvünk előszavát, köszöntőjét. Most felkértük, hogy tekintsen vissza egy kicsit a saját és az iskola történetére.

„A diákjaikat megszólítani tudó pedagógusok munkája megfizethetetlen: a tanári pályára engem is felejthetetlen kémia tanárom, Fraknói Tibor inspirált a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban. Így az ELTE biológia-kémia szakán diplomáztam középiskolai tanárként.

Sajnos, ekkor Budapesten nem volt tanári állás ezen a szakon, így a vegyiparban helyezkedtem el. A Phylaxia után a Caola Kozmetikai és Háztartásvegyipari Vállalat adott számomra otthont, így kerültem közel a szépségiparhoz, leginkább a kozmetikához.

Ez a 14 év meghatározó volt az életemben, ezért, mikor 1994-ben biológia-kémia szakos tanárt kerestek a 12.sz. Ipari és Kereskedelmi Szakközépiskolában, boldogan elvállaltam. Első napomon dr. Szirmák Szilárdné Emese átadta azt a 11 tanmenetet, amiből ettől kezdve taní-

tanom kellett. Biológiát, kémiát, anyagismeretet és szakismeretet oktattam, és már a Krisztina körúton osztályfőnökként és gyakorlati oktatásvezetőként kellett helytállnom.

Ami mindig erőt adott nekem, az a szépsészeti szakma szeretete és a fiatalokkal való foglalkozás. A fodrász és kozmetikus tanulókat középiskolai szakmai versenyekre készítettem fel (SZKTV), elég jó sikerrel.

2003-tól Bodor Ferencné Kati igazgatónk kinevezett szakmai igazgatóhelyettesnek, így a szakmai vizsgák szervezése is feladatomban lett. A tanítás mellett ezt is nagyon szerettem: hatvan tanár munkájának összefogását, összehangolását, irányítását és segítségét.

Ezalatt szünni nem akaró változások tették próbára a fodrász és kozmetikus képzést. Bár sikeresen megbirkóztunk az újabb és újabb feladatokkal, bízom abban, hogy a jövőben kiszámíthatóbbá válnak e két szakma oktatási feltételei. A világ változhat, de a szakmai hozzáértés és az elvárt minőség állandó marad.

Visszatekintve, nagy öröm volt számomra, hogy az iskola Pesterzsébetre költözött, és még egy ideig Sisyről, a „szépség királynőjéről” elnevezett iskolában taníthattam.

Remélem, hogy szigorú, de őszinte, felelősségteljes munkámmal példát tudtam mutatni tanítványaimnak.”

8. Fodrászaink és kozmetikusaink pályautja

Nagy Imre, fodrázmester

Felkerestem Nagy Imrét, aki 70 éve, iskolánk első tanévében kezdte meg fodrász tanulmányait az iskolánkban, és régi versenyeiről, pályafutásáról beszélgettünk:

„1954-ben kezdtem el tanulni a férfi fodrász szakmát a Krisztina körút 59. szám alatti Szakmunkásképző Iskolában. A gyakorlatot az akkori VIII. kerületi Fodrász KTSZ biztosította. Osztályfőnököm Fischer tanár úr, szakismeret tanárom Volszky Béla volt, aki megszállottként szerette a fodrász szakmát. Több szakkönyv is fűződik az ő nevéhez.

Az én időmben a tanulói létszám több mint felét fiúk alkották. Szakmunkás bizonyítványomat 1956. július 3-án szereztem meg. A szakmunkásvizsgám merőben eltért a jelenlegi vizsgáktól. Az Akácfa utcai tanműhelyben folyt a gyakorlati vizsga, ahol borotválni, haját vágni, illetve vizes hajba hullámot kellett készíteni. Miután végeztünk a feladatokkal, körbeálltuk Muszka Katalin tanárnőt, aki minden jelöltnek feltett pár kérdést, és így megtörtént a szóbeli vizsga is.

Szakmunkásvizsgám után azonnal bekapcsolódtam a versenymozgalmába. Több ifjúsági versenyt nyertem. Majd az országos bajnokságon elért eredményeim alapján 1964-től tagja lettem a magyar férfifodrász válogatottnak. Ez volt életem legboldogabb napja.

Versenyzői pályafutásom alatt öt alkalommal sikerült I. díjat nyernem. Legnagyobb nemzetközi sikernek a milánói világbajnokságon elért negyedik helyezésünket tartom. A „legendás” magyar négyes, amely ezen a versenyen Magyarországot képviselte: Józsa András, Czabala László,

Czuczai Mátyás, Nagy Imre. Hazai bajnokságon, és az 1968-tól bevezetett mesterbajnokságon is több első díjat szereztem.

1970-ben fejeztem be a versenyzést, és a magyar férfi fodrász válogatott tréneré lettem. Négy éven keresztül voltam a Magyar Fodrász Klub Szakbizottságának vezetője. Sok száz tanulóval foglalkoztam munkám során, többek között versenyzői pályán elindítottam, majd felkészítettem Balogh Jánost, Kökény Ferencet és Bálányi Pétert. Ők számos nemzetközi és hazai sikert értek el.

Több éven keresztül képviseltem Magyarországot a nemzetközi zsűriben, világ és Európa-bajnokságokon. Rangos hazai és nemzetközi versenyeken többször a zsűri elnöki tisztét is elláttam.

1974-től a Nívó Fodrász Szövetkezet személyzeti vezetője lettem. 1984-től a Nívó Fantázia Fodrász Szövetkezet elnöke vagyok. 1965-től vagyok tagja az Állami Szakmunkás Vizsgabizottságnak. Időközben női fodrászattól is képesítést szereztem.

Ma már saját fodrászüzletem van, ahol, bár már nyugdíjas vagyok, még mindig dolgozom. A feleségem is fodrász, együtt dolgozunk. Ötven éve kezdtem el a szakmát, mindig is ezt csináltam, éppen ezért rengeteg örömet adott nekem.

Az iskolával mindig nagyon jó kapcsolatban álltam, ez a mai napig megmaradt, évtizedeken keresztül vizsgáztattam ott.

Szerintem ahhoz, hogy valaki sikeres lehessen ebben a szakmában nagyon kell szeretnie azt, mert aki így érez, annak tehetsége is van, és aki akar is és tehetsége is, sikeres lesz.”

Kászonyi András, fodrázmester

Kászonyi András a fodrász szakma szeretetében nőtt fel, hiszen nagyapja, az ő testvérei, a szülei és bátyja is fodrász volt. Általános iskola után kezdte meg tanulmányait az akkor Dallos Idának nevezett szakmunkásiskolában. Nagyon izgatta a szakma, elbűvölte a benne rejlő alkotó lehetőség. Bár az iskolában eltöltött évei alatt kisebb-nagyobb problémái akadtak, de a szakma szeretetével és ismeretével sosem volt gond. Már ezekben az években indult versenyeken. Több továbbképzésen is fejlesztette tudását. Alapító tagja volt a Budai Fodrász Szövetkezetnek, és az onnan kiállított csapat (Kreisz, Szalánczi, Kászonyi) sorra nyerte az országos bajnokságokat. 1966-1970 között egyéniben minden évben megnyerte az országos bajnokságot, és válogatott szinten is versenyzett. 1969-ben Madridban az Európa-bajnokságon második helyezett lett. Már ekkor tanított és készítette fel másokat a megmérettetésekre. 21 éves korában már tanulója volt. 1971 és 1986 között válogatott tréner volt, sok magyar bajnok az ő tanítványa volt.

Arról kérdeztük, hogy mi történt vele az elmúlt tíz évben.

„Megnősültem. Igaz, hogy akkor már volt egy 11 éves gyermekünk és együtt éltünk a mostani feleségemmel. Ő is fodrász, és még tanítványomként sikerült megfertőznöm a szakma iránti elhivatottsággal és nagyon szigorú lett önmagához.. A legfrissebb élmény az, hogy három hete elkezdett felkészíteni egy gyereket, aki versenyén mind a két számban nagyon jól szerepelt.

Én leginkább azt figyelem, ahogy a tanulók dolgoznak, de az aktív oktatásban is részt veszek, megmutatok egy-egy mozdulatot, de a tanítás oroszlánrésze a feleségemé. Ez egy más világ, amiben ma élünk. A mai gyerekeknek annyifelé szétszóródik a figyelme. Az interneten és a tévén keresztül az egész világ beáramlik a gyerekek otthonába. Nekünk az érvényesülés lehetősége a szakma volt. Megváltozott a világ. Én még abban nőttem fel, ha mutattam valamit a gyerekeknek, azok egyből megcsinál-

ták, odafigyeltek. Mára megváltozott a világ, szétszóródott a gyerekek figyelme. Ebből a szempontból jónak tartom, hogy három éves lesz a képzés. De azt is be tudom bizonyítani, hogy egy év alatt is meg lehet tanulni a szakmát, olyanoknak, akik tudják, mit akarnak.

Szerintem a szorgalmas emberek lesznek sikeresek. A tehetség kevés. Sok tehetséges diákom volt, akiből végül nem lett fodrász, és sok olyan szorgalmas, ám kevésbé tehetséges tanuló volt, akiből jó fodrász lett.

Igaz abbahagytam az egész versenyzést, mert összekerültünk a feleségemmel. Ő versenyzett, és voltak nemzetközi eredményei. Aztán gyereket szültünk, éltünk a gyerekeknek. De hiányzik a versenyzés, és a mai napig ha megérezem a verseny szagát, jajj, mert ez minden sikeremnek az alapja volt.

Van olyan oktató, aki nem szeretné, ha tanítványa jobbak lennének, mint ő. Én szeretném. Én arra vagyok büszke, hogy engem túlszárnyalnak. A magyar fodrászok, állítom a világ legjobb fodrászai.”

Monzák László, fodrázmester

„1955-ben kerültem tanulóként a Divat Fodrász Szövetkezet elődjéhez, a VI. kerületi Fodrász Szövetkezethez. Az iskolában az osztályfőnököm Rogosz Jánosné volt. A szakmát a tanműhelyben kezdtem elsajátítani, tanműhelyi oktatóm Renczés Jenő segítségével, aki nemcsak a szakma alapjaira, hanem a szakma szeretetére is megtanított. 1982-ig a munkát az Andrássy út 3. szám alatti fodrászüzletben végeztem, minden egyes vendég külön kihívást jelentett számomra, vendégeim nagyon szerettek a munkám és a velük való kapcsolatomban miatt is.

Szakmai fejlődésem érdekében állandóan képeztem magam, és rendszeresen versenyeztem. Több ifjúsági versenyen III. helyezést értem el. Többször részesültem különböző kitüntetésekben, megkaptam például a „Szakma Kiváló Mestere” címet is.

Az 1980-as években bekövetkezett gazdasági változások következtében a Divat Fodrász Szövetkezet nyolc kisszövetkezetre vált szét és ezek közül a Szuper Divat Fodrász Kisszövetkezet elnöke lettem. A nyolc kisszövetkezet létre hozta a Divat Fodrász Kft.-t, amely egyebek közt oktatási feladatokat is ellát. A cég igazgatójának is engem választottak. Így figyelemmel kísérhetem tanulóink elméleti és gyakorlati előmenetelét. Az elmúlt tíz év során folytattam elnöki teendőimet, de 2003-ban a Divat Fodrász Kft. megszűnt, ezért, hogy fodrász kollégáink ne maradjanak munkahely nélkül, a szövetkezet és helyi kölcsön segítségével megvásároltuk a Kft. üzleteit.

Ezek önálló kis cégek lettek, ügyes-bajos dolgaik intézésében az 54 fővel megalakult Szuper Szövetkezet segít.

1998-2002 között a Magyar Fodrász Egyesület elnökségi feladatait láttam el, ma is tevékenykedem az egyesületben elnökségi tagként. Az évek során több külföldi cég termékeit (olasz Vitalitis-termékek, Schwarzkopf-termékek) hoztam be Magyarországra, jelenleg azon fáradozom, hogy az amerikai L’Oreal-Matrix termékeit megismertessem a kollégákkal. Ezért a Benczúr utcában kialakítottunk egy oktatástúdiót, ahol fodrászokat is átképzünk ennek az anyagnak a helyes használatára. A Matrix egy olyan termék, amelyet fodrász talált fel fodrásznak, ez is a jelszó: „Dolgozzál könnyedén, szabadon és sok sikered lesz a munkádban!” Minden igyekezetem azért van, hogy a szakmát előre vigyem és segítsem kollégáim fejlődését. A családom tagjai is a szépségiparban dolgoznak, a kislányom kozmetikus, a Bajcsy Zsilinszky utcai Schwarzkopf szalonban dolgozik.

Mi szükséges ahhoz, hogy valaki sikeres legyen ebben a szakmában? Elsősorban vele született tehetség, – erre a szakmára születni kell – és persze a szorgalom. Aki szorgalmas, felfedezi milyen szép ez a szakma, aki nem, az szenved a munkája során.

Soha nem szakadtam el a szakmától, mindig arra törekedtem és töreksem a mai napig is, hogy a magyar fodrászat világszínvonalú legyen!”

Bartal Pál, fodrászmester

Üzletében látogattam meg Bartal Pált, akivel szakmai pályafutásáról beszélgettem:

„Én az I/6-os osztályba jártam. Ma is emlékszem tanáraimra: Rogoszné rajztanárnőre, Lehr Margit anyagismeret-tanárnőre, a maximalista, fantasztikus tudású Volszky Béla szakismeret tanárra és a mindig fiatal Kocsis tanár úrra, akinek a sportszeretete, agilitása mozgatta meg a diákokat, és gondolom a tanári kart is.

3 év szakmai gyakorlatból két és fél évet férfi fodrászatban töltöttem, aminek a nagy részét (munkaerőhiány miatt) önállóan dolgoztam. Utána kerültem be a Pipa Lajosné „Panni néni” vezetése alatt híressé vált tanműhelybe. Folyamatosan indultam a szakmai versenyeken, amiket az akkor még 24 hónapos katonaidő meg is szakított. 1968-ra küzdöttem fel magam az élbolyba, az első kiemelkedő eredményeimet ekkor értem el. A szakma szeretete, és a folytonos megújulási vágy segített abban, hogy két világbajnokságra is eljutottam: 1972. Barcelona, 1974. Bécs, és mindemellett számtalan hazai és nemzetközi versenyre is.

A világbajnokságig mindig hosszú út vezetett. Kisebb-nagyobb versenysorozaton mertük össze tudásunkat, ennek kialakult rangsora volt: szövetkezetek közötti verseny, megyei verseny, országos verseny. Mind a három szektornál az 1-6 helyezett jutott tovább a mesterversenyzők közé. A mesterversenyzők között rendezték meg az országos magyar bajnokságot, és annak a legjobbjai, összesen hatan, jutottak ki a világbajnokságra, hogy Magyarországot képviseljék.

Kollégáimmal állandóan jártuk Nyugat-Európát, részt vettem a Wella bécsi és Darmstadti tanfolyamain, számtalan Londa, Schwarzkopf, Ilirija, Goldwell kurzust hallgattam végig, és adtam tovább itthon a kollégáimnak. 1978-ig a Divat Fodrász Szövetkezetben hasznosítottam tudásomat. Ebben az évben önállósítottam magam.

A Loreal Team tagja vagyok. Az ő jelenlétük, közvetítő szerepük is hozzájárul ahhoz, hogy a világ divatirányzatait, újdonságait, az új technológiákat még részletesebben megismerhetem és alkalmazhatom. Minden szakmával kapcsolatos újdonság érdekel, ezért igyekszem minél több szakmai továbbképzésen részt venni.

Van-e kedvenc frizurám? Az 1970-es években megjelenő Vidal Sassoon fordulópont volt a frizurakészítésben. Ezt a korszakot különösen szeretem. Pályám kezdetén nem szerettem kontyot fésülni, mára már a kedvenceim közé tartozik.

Természetesen foglalkoztatok mind a mai napig fodrásztanulókat, vizsgáztatok az iskolában, és van 3 saját üzletem: az Europarkban, a Sütő utcában és a Westendben. Ehhez a szakmához alázatosságra, udvariasságra igen nagy szükség van, de legalább ennyire fontos a szorgalom és a tehetség is.”

Kökény Ferenc, fodrásmester

Kökény Ferenc 1958-ban kezdte meg a férfifodrász szakmát. Már az első pár évben több hazai versenyt megnyert, majd következtek a külföldi megmérettetések. 1975-89 között vezető tréner volt a magyar férfifodrász válogatottnál. 1983-ban szakmunkásvizsgát tett a női szakágból is, majd ezután a női fodrász mestervizsgát is megszerezte. 1994-ben újra a férfi szakbizottság vezetője, és illetve a magyar válogatott trénere lett. A versenyzők sikerei önmagukért beszélnek. Jelenleg is dolgozik. Bár a Magyar Fodrász Kozmetikus Egyesületnél fölmondta a pozícióit, átadva azt a fiataloknak, de az ajtó most is nyitva áll. Most is készít fel versenyzőket, zsűrizik. Nemzetközi versenyben már nem vesz annyira részt, mint azelőtt, de idén még Bécsben egy nagy nemzetközi versenyen zsűrizett, Bolognában járt egy Beauty kiállításon, Las Vegasban és Washingtonban világbajnokságon zsűrizett és fel is készítette a magyar

csapatot. Úgy érzi, a szakmát nem lehet igazából abbahagyni, vagy elmentni mellette.

Tanárai közül sajnos már sokan nem élnek. Szeretettel és tisztelettel emlékszik a Weiner Leo utcai tanműhely vezetőjére, Steinbach Mihályra, akitől sokat tanult. Nagyon szerencsésnek érzi magát, hogy odakerült, abba az üzletbe. Ő vezette be a versenyzésbe, és ő tanította meg igazán versenyszellemben dolgozni.

Mi szükséges ahhoz, hogy valaki ezen a pályán sikeres legyen? Véleménye szerint elhivatottság, szakmai alázat. Ez hiányzik, ha a tanuló nem megy el bemutatókra, versenyekre, nem gyakorol a tanműhelyben, vagy az üzletben. Az ilyen tanuló nem lesz, nem lehet sikeres a szakmájában. Nagyon sok tanulóból manapság hiányzik a tűz, hogy igazán fodrász akar lenni.

Szerinte nagy szerencsájuk van a mai tanulóknak. „Most nagy lehetőségei vannak egy tanulónak. Amikor mi versenyeztünk, a nagy nevek elhúzták a függönyt, és csak ellesni tudtuk a fogásokat, frizúrákat. Ma már átadjuk ezeket a tapasztalatokat. Ebből látszik, hogy akkoriban nagyon kevés jó fodrász volt. Régen sokan jártak fel hozzám vidékről, ma már nem, mert tudnak ott is dolgozni. Budapesten kívül is vannak olyan városok, ahol kitűnő fodrászok vannak.”

Sosem részesíti előnyben tanulóit a zsűrizések alkalmával. Szerinte ne az legyen motiváló számunkra, hogy az oktatójuk zsűrizi őket. Volt olyan verseny, ahol egyedül ő nem hozta ki első helyre egy tanítványát. Amikor megkérdezték, miért nem szólt arról, hogy az ő tanulója a versenyző, azt felelte: „ha el tudja érni azt az eredményt, akkor nélkülem is megy”.

Úgy látja, hogy ha valaki megállja a helyét, az fodrászként öregedhet meg, de akkor tud csak fiatal maradni a szakmában, ha lépést tart a változásokkal. Nem szabad leállni, mindig el kell menni egy bemutatóra, egy versenyre. Aki akarja, megtalálja a fejlődését.

Fazekas Sándor, fodrászmester

„Az iskolában Kovács Menyhért né volt az osztályfőnököm, Muszka Katinéni a szakismeret tanárom. Hálás szívvel emlékszem rájuk. Kitűnő pedagógusok voltak. Megtanítottak a szakma szeretetére.

1969-ben érettségi után férfi fodrász tanulónak felvettek a Nívó Fodrász Szövetkezetbe. 1981-ig számos versenyen indultam. 1973. novemberében Budapest száz éves centenáriuma alkalmából rendezett országos ifjúsági bajnokságon első helyezést értem el. 1979-ben az országos bajnokságon második, a Poznanban rendezett Barátság Kupán pedig első lettem.

Mestereimtől nagyon sokat tanultam, így Nagy Imrétől, Balogh Jánostól, Kökény Ferenctől, Bálányi Pétertől, Tárnoki Lászlótól. Hálás vagyok nekik.

1981-ben megszereztem a férfi fodrász mestervizsgát, amit 1983-ban kiegészítettem a női fodrász vizsgával is.

Folyamatosan foglalkoztattam fodrásztanulókat, és készítettem fel őket a megmérettetésekre, mert reméltem, hogy az én munkám gyümölcse a jövő nemzedékben tovább él majd. Korábban több tanítványom is ért el sikereket.

Úgy érzem, hogy régen más világ volt. Volt közösségi erő. Cégen belül mentek a versenyek. Ilyen kohéziós erő most már nincs. Jó értelemben vett versengés volt ez. Motiválta magát a versenyszellemet.

Azt hiszem két tényezőtől függ, hogy valaki sikeres lesz-e ebben a szakmában: az emberi oldaltól és a tehetségtől. Legyen felkészült, képes legyen kellő alázattal a munkájához állni. Ha a készség hiányos, ez áthidalható kellő alázattal, szorgalommal.”

Kóródi László, fodrászmester

Tanműhelyében beszélgettem Kóródi Lászlóval, aki 1958-tól járt iskolánkba:

„1958-ban kezdtem tanulmányaimat, 1961-ben végeztem. A mi osztályunk volt az utolsó, amit teljes létszámban fiúk alkottak. Mi még három évig tanultuk a szakmát, és férfi – női fodrász végzettséget szereztünk.

Tanáraimra hálás szívvel emlékszem vissza, magas szintű tudásuk és emberi tartásuk miatt. Az édesapám mesterfodrászként dolgozott, a feleségem, aki sajnos 10 éve meghalt, szintén nagyon jó fodrász volt. Az apósom évekgig a magyar fodrász válogatott trénereként tevékenykedett, aki kiváló szakemberként ismert, ezért elmondható, hogy a szakma szeretetét otthonról hoztam magammal.

A mi időnkben a versenyzés napirenden volt. Októbertől-márciusig minden hónapban rendeztek versenyeket, kerületen belül, kerületek között, városi és országos szinten is. Mindig az élmezőnyben végeztem, mert a mai napig vallom és hiszem, hogy a legjobbak között kell lenni.

A katonaság kicsit derékba törte a pályámat. Három év alatt nagyon sok minden megváltozott, és addigra sokan már mestervizsgát szereztek. Leszerelésem után igyekeztem bepótolni a lemaradást, ezért rendszeresen versenyeztem. Kilencszer vagy tízszer voltam a szövetkezet mestere. Ez azt jelentette, hogy bizonyos dolgokat teljesíteni kellett a termelésben is, és szakmailag is eredményeket kellett elérni különböző versenyeken.

Később, 1992-ben, a rendszerváltás után elsőként tettem le a mestervizsgámat, azért, hogy ebben a rendszerben is hiteles legyek. Régi iskolámban 12 évig voltam szakoktató. A női szakág munkaközösség vezetése tartozott hozzám.

1986-ban megszereztem a szakoktatói diplomámat, szakdolgozatomat a hajfestés gyakorlati oktatásáról írtam.

Az akkori igazgatónő, Bodor Ferencné, nagyon jó irányba terelt. Azt, hogy diplomás lettem, neki köszönhetem, és azt is, hogy megbecsült tagja lettem a tantestületnek.

Nagyon sokat köszönhetek az iskolának, jó volt azokkal dolgozni, akik annak idején tanítottak engem. A tanár-diák viszonyból kollégák lettünk, kölcsönösen segítettük és tiszteltük egymást. Ez a kapcsolat a mai napig megmaradt.

1992-ben kezdtem el azon gondolkodni, hogy szeretnék felnőtteket oktatni. Ezt a vágyamat sikerült is megvalósítani. Már 12 éve működik az a magániskola, ahol felnőtteket oktatok. Tanulóim közül azóta sokan önállósodtak, és mesterei lettek a szakmának. Már 1986-ban azoknak tudtam bemutatót tartani, akik nálam tanulták a szakmát. Nagyon örülök, hogy tudásomból másoknak is adhattam.

Melyek azok a frizurák, amiket valamiért jobban csodálok és szeretek?

Több korszak van, amire nagy tisztelettel tekintek. Az eszközök és az anyagok hiánya miatt csodálom az ókori frizurákat, és hordozhatóság szempontjából is ezeket tartom a legszebbeknek.

Véleményem szerint a 60-as években megjelenő Sassoon új korszakot nyitott a fodrászatban. Addig ugyanis a tanulók ösztönösen sajátították el a szakmát, különösebb pedagógiai oktatás nélkül, csupán jó érzék kellett hozzá. Ma már különböző módszerek sokaságával és nagyon aprólékosan tanítunk.

Úgy érzem, hogy a fodrászszakma rengeteget kapott azáltal, hogy az ösztönös hajvágásból tudatos vágásba váltott, ezáltal a minőség is javult.

Kiből lehet sikeres fodrász? A fodrásznak szeretnie kell az embereket, folyamatosan lépést kell tartania a divattal, és természetesen rendelkeznie kell alapvető készséggel is. Bizonyos hajlamokat öröklünk, de igazán sikeres az lehet, aki fogékony a szépre és jó ízlésű.”

Hajas László, mesterfodrász

Anyukám döntötte el, hogy fodrász legyek, érdekesség, hogy a nagymamám 1938-ban fodrász diplomát szerzett Párizsban.

Nem voltam igazán jó tanuló, de csak azért, mert anyukám nagyon fiatalon szült engem és inkább a nagymamám foglalkozott velem. Azt mondták a tanárain, hogy jó eszem van, csak nem tanulok. Tanárain közül Lehr Margit tanárnőt szerettem legjobban, nagyon szigorú, de következetes volt és a szakismeret tanárnő is nagyon közel állt hozzám. Legszívesebben a szünetekre és a torna órákra emlékszem. És hogy a fiú wc-ben csikkek lógtak a mennyezetről, és Annus nénire, a portás nénire, cuki volt.

Szakmai karrierem elején nem nagyon voltak sikerélményeim. Élő emberen, vagy póthajon lehetett csak gyakorolni. A mai fiataloknak a babafejekkel sokkal nagyobb lehetőségeik vannak, hogy a manualitásuk fejlődjön. Aztán abban az időszakban (1973) kezdett begyűrizni a Vidal Sassoon hajvágás. Az állami fodrászatnál dolgoztam, jártam továbbképzésekre, szinte az országgal együtt tanultuk meg a hajvágásokat, hogy apró lépésekkel hogyan lehet kialakítani egy formát. Tárnoki Laci bácsi egy bemutatóra készülve trenírozott minket. Milliméteres passzéban tanított és csoda született a végén. Ma lépcsőzetes formának nevezzük. Rábeszéltek, hogy kezdjek el versenyezni. Az első versenyen 80 fodrászból a 2. lettem hajvágásban. Akkor figyeltek fel rám. Tárnoki Laci bácsi volt a felkészítő mesterem.

Akkor éreztem, hogy megérkeztem a szakmába amikor összetett országos és mester bajnokságot nyertem, aztán Párizsban 120 versenyzőből 7. lettem, ez volt az egyetlen eredmény, amit elhoztunk abban az évben.

Beleszerettem a versenyzésbe, sokat jártam az Magyar Fodrász és Kozmetikus Egyesülettel külföldi bemutatókra, ahol mindig az volt a legfontosabb, hogy jól képviseljük az országot és megfeleljek magam-

nak is. Az utolsó versenyemen 1983-ban elindultam Göteborgban az Európa Bajnokságon. Emlékeztem, hogy Párizsban nagyon sokan fotózták az én hajvágásomat. Az akkori tréneremnek mondtam, hogy én ugyanazt szeretném csinálni, mint Párizsban, csak még jobban kidolgozva. Amikor vége volt az első számnak, körbe néztem, és azt láttam, hogy a fele mezőny ugyanazt a formát csinálta, amit én Párizsban. Így is 10. lettem, de ott volt bennem, hogy mi lehetett volna, ha magamra hallgatok... Ezután abbahagytam a versenyzést és megnyitottam az első üzletemet.

Pályám kezdetén, amikor láttam, hogy külföldön tőlünk nyugatabbra a tartóshullámot műanyag csavaróval csavarják, spicc papírt, használnak, de itthon még mindig a facsavarókra csavarták a haját, természetesen gyorsan beszereztem én is az üzletembe és ezekkel oktattam.

Büszke vagyok még a kapcsolat nélküli hajvágásokra, amiket Londonban tanultunk meg Londonban a Vidal Sassoon Akadémián, és behoztuk Magyarországra, valamint arra amikor 2001-ben meghívtak a Wella Trend Vision csapatába /összesen hatan voltunk a világból/ hogy készítsük el a következő év trendjét.

A háromból kettő trendnél az én munkám lett a vezető anyaga (az egyik meg az egésznek) és a világon mindenhol lehetett látni ezeket a képeket, frizurákat.

A siker titkának az alázatot, nyitottságot és a szorgalmat tartom. Ha ez nincs, akkor hosszú távon nem lehetsz sikeres, akármilyen tehetséges vagy. A fiataloknak azt tanácsolom, hogy a legfontosabb, hogy sokat gyakoroljanak és kérdezzenek. Azt hiszik sokan, hogy elég, ha nézik. Jegyzetelni kell, nemcsak nézni! Én a mai napig jegyzetelem, amikor látok egy hajvágást a továbbképzéseken és nagyon jó, hogy ma már lehet babafején gyakorolni.

Fontos az, hogy amit csinálsz, azt belülről csináld, fontos az őszinteség. Egy bemutatón azt szeretném megmutatni, hogy én hogyan építke fel egy hajvágást, hogyan kommunikálok a vendéggel. Én a mai napig fel-

készülök az inspirációs mappámból, kinyitom és megnézem, hogy miket tettem bele, és ha nem elég, akkor kutatok, keresek más ötletet, hogy mit tudok valami mást, újat mutatni a többieknek. Ilyenkor nekem is fejlődik a látásmódom, felkészülök fejben és én is fejlődöm.

Megható pillanat volt, amikor egyszer Londonban voltunk az Alternative Hair show-n. Abban az időszakban még a kezdés előtt, az az évi díszvendéggel lehetőség volt egy közös fotót készíteni, egy modellt kellett kivinni a sztárvendéghez. Nagy örömünkre abban az évben Vidal Sassoon volt a sztárvendég, én is kivittem a modelletem, megtörténtek a fotózások, majd amikor elindultunk, utána nézett a modellemnek és elismerően felemelte a hüvelykujját, én ott akkor el-sírtam magam.

Az az iskola ahol én tanultam, a Krisztina körút 59-ben volt. Egyszer a londoni Alternative Hair Show-ra készültünk és a próbatermünk a Krisztina körúti tornaterem volt. Nagyon jól eső érzés volt oda visszamenni, ismerősek voltak a falak.

Természetesen mindig szívesen megyek Erzsébetre is, a mostani helyszínre, szeretek példát mutatni a fiataloknak. Nem véletlen hoztuk létre Szécsényi Istvánnal barátommal a Sisy Alapítványt.

Szécsényi István, fodrászmester

Szécsényi István a Krisztina körúti iskolában végzett, és az ott eltöltött évekre mindig nagy szeretettel gondol vissza. Pályaválasztása nem volt kérdéses, mert már édesapja is fodrássként végzett. Saját gyermekeinek is nyitott a lehetőség a szakma elsajátítására, bár nem erőlteti rájuk, hogy folytassák a családi hagyományt, inkább az ő döntésükre bízza a pályaválasztást.

Régi iskolájába rendszeresen visszajár, persze nem mint tanuló, hanem már mint vizsgáztató. Tapasztalatai szerint a mai fiatalokból hiány-

zik a szakma iránti alázat. Ezt bizonyítja egyik kedvelt mondása is: „Ha úgy kelsz fel reggel, hogy dolgoznod *kell*, és nem azért, hogy alkoss, akkor ne is kelj fel!”

Hajas Lászlóval közösen hozták létre iskolánk számára azt az alapítványt, amely segíti az oktatás fejlesztését, és a szakmai képzésben résztvevő tanulókat.

Harza Rozália, fodrászmester, nyugalmazott szaktanár

„1960. szeptemberében kezdtem meg tanulmányaimat a Krisztina körúton, az akkori 12-es iskolában. Osztályfőnököm Beer Teri néni volt, szakismeret tanárom Dr. Jeney Györgyné, anyagismeret tanárom pedig Mila néni volt. A szakrajzot először Rogosz Magdi néni, később Gál tanárnő tanították. Az említett tanárok sokat segítettek abban, hogy egész életemben azt a munkát végezhettem, amit igazán szerettem, és a mai napig is sok örömet okoz.

Jeney Marika órái voltak rám olyan hatással, hogy már november tájkán elhatároztam, addig tanulok, ameddig el nem jutok oda, hogy ezt a gyönyörű szakmát taníthassam.

A szakmunkás bizonyítvány megszerzése után leérettségiztem, majd letettem a mestervizsgát is. Közben a Budai Fodrász Szövetkezetben egy gyönyörű üzlet vezetése mellett nagy termelőként dolgoztam, és tanulókat is neveltem. Rogosz Magdi néninek elmondtam az álmom arról, hogy tanítani szeretnék, és ő segített abban, hogy merre induljak el. Így a Budapesti Műszaki Egyetemen műszaki oktatói diplomát szereztem, amivel Kiskunlacházán kezdtem tanítani. Onnan Szegedre vezetett az utam, ahol kémiaiából sikerült diplomát szereznem a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán.

1975-től 1995-ig Kiskunlacházán tanítottam, majd Budapestre kerültem, ahonnan mentem nyugdíjba. A tanításban legjobban az elmélet

és gyakorlat összefüggéseinek megvilágítását szerettem. A fiatalok tanítása mellett részt vettem felnőtt fodrászképzésben, mestervizsgáztatásban is. Tanári múltam alatt sok diák lett a Szakma Kiváló Tanulója, de szakmunkásvizsga bizottság elnökeként az ország több iskolájában sikerült tapasztalatot gyűjtenem. Arra vagyok büszke, hogy már nemcsak elődeim vannak, hanem utódaim is a tanári pályán, így például Balassagyarmaton, Kecskeméten, Kiskunlacházán.

Szintén nagyon jó érzéssel tölt el, és ezt talán koromnak is köszönhetem, hogy sok tanítványom megmaradt a pályán, sőt van akinek már a gyermekét is tanítottam. ...

Pozitív változásnak tartom a mesterek belépését az oktatásba, ami segítette a tanárok továbbképzését és a diákok felkészítését.

Tanácsom a jövő generációjának a szeretet, egymásra figyelés, türelem, tisztelet, segítőkészség a vendégekkel, kollégákkal valamint az új technikák folyamatos megismerése rendkívül fontos. Az emberekkel való foglalkozás és a munka öröme kiemelten fontos az életben.

Ha újra kezdhetném az életemet, újra ezt az utat választanám!”

Ress Károly, fodrászmester

Vasesztergályosnak készültem, vagy asztalosnak, a jelentkezési lapom valahogy elkeveredett. Édesanyám nem engedte, hogy „lógjak”. Azt mondta, hogy be kell mennem a fodrászatba, és majd a következő évben mehetek vasesztergályosnak. Aztán maradtam fodrász. Kitűnő eredménnyel végeztem. Végül Budapestre kerültem, elkezdtem dolgozni, majd elvittek katonának. Mikor leszereltem, akkor kezdtem el versenyezni. Magyar bajnok lettem többször, nemzetközi versenyeken is szép eredményeket értem el. 1973-ban „maszek” lettem: nyitottam egy üzletet a Paulay Ede utcában, de továbbra is versenyeztem. Oktató is úgy lettem, mint fodrász: így alakult. Jöttek kollégák gyerekei, akik nálam szerettek volna

tanulni. Aztán a '90-es években felkért egy csepeli fodrásziskola, majd onnan kerültem át az Erzsébet Királynéba.

Két éven belül már nagyon jó hírünk lett a versenyző tanulókkal, mert mindent megnyertünk. Piros pólóban dolgoztunk, ezért úgy hívtak bennünket, akárhova mentünk, hogy „megjöttek a mikulások”. Tartottak tőlünk, jó értelemben. Voltak olyan tanulóink, akik a 2. évben már felnőtt mezőnyben indultak (Gyuris Nikolett, Nyáry Béla, Kovács Ági, Sári Mariann, és még sorolhatnám). Niki és Béla voltak az „aranycsapat”. Világbajnokságon 4. helyezettek lettek.

A legjobban a versenyre való felkészítést szeretem. Az az élmény, amikor van egy tehetséges tanuló és látod, hogy sikeres lesz az életben, üzletet nyit, családot alapít, megállja a helyét. Nyáry Bélával tervezzük, hogy összeszedünk egy csapatot és indulunk a világbajnokságon. Benne leszünk az első négyben.

Nagyon eseménydús és gazdag pályafutás van mögöttem. A legnagyobb eredményemnek azt tartom, hogy egy vidéki kis faluban vasesztérgályosnak készültem, jelenleg az OMC többszörösen kitüntetett zsűritagja vagyok. Beválasztottak a világ legjobb 10 szakembere közé. Nyertem úgy Kubában versenyt, hogy a modellem nem jutott ki, Berlinben maradt. Az ottani szakemberek mondták, hogy a Ress Karcsinak indulni kell. Egész éjszaka nem aludtunk, de szerezték modellt, a szállodában készítettük elő, elég nehéz körülmények között. Nagyon büszke vagyok Arató Krisztiánra, aki a tanuló volt, és az én segítségemmel készült a fel számos versenyre, amit meg is nyert.

A legnagyobb tanulság oktatói pályafutásom során talán az, hogy a tanulóknak és az oktatóknak is vannak hullámvölgyei. Meg kell tanítani a tanulókat és magadnak is, hogy ezen át kell lépni és menni kell tovább.

Erős Sándor, mesterfodrász

... Igazából sosem készültem fodrásznak. Csak pályaválasztáskor a családkunk egy barátja beszélt rá, hogy ezt a szakmát válasszam. Később kiderült, hogy jó döntésnek bizonyult. Nekem Harza Rozália tanárnő volt az, akinek sokat köszönhetek. Még ma is a fülemben cseng minden mondata, és ma is abból élek, amit tőle tanultam. Nagyon hálás vagyok neki ezért! ... Mindig a versenyzés vitt előre az életemben. Gyerekkoromban sportoltam, verseny-szinten karatéztem, kiemelkedő eredményekkel. Ezt a szemléletet vittem át a szakmámba is. Már a tanulóéveim alatt elindultam versenyeken, és dobogós eredményeim voltak. Majd számos itthoni és külföldi megmérettetésen vettem részt, a legutóbbi négy világbajnokságon pedig mindig a top 5-ben sikerült végezni. ... Szerintem a versenyeken elért sikereim segítettek a mindennapi munkában is. Mire lettem a szakmunkászvizsgámat, már egy önálló, visszajáró vendégköröm volt, amire nagyon büszke voltam; sokan közülük a mai napig is a visszajáróhoz tartozom. A másik mérőszám pedig a saját vállalkozásom elindítása volt – ez lassan 15 éve sikeresen működik. ... Ebben a szakmában a legnehezebb a vendéggel való megfelelő kommunikáció, illetve adott esetben nemet mondani. Ehhez ma már megvannak a megfelelő képzések akár online is.

A siker titka a sok szorgalom, alázat és a lemondással járó rengeteg gyakorlás. Ennyi...

Nekem szerencsém volt, mert olyan osztályba jártam, ahol jó volt a közösség, bár nem voltunk egy “mintaosztály”; de amikor kellett, összetartottunk, és ez vitt mindenkit előre.

Ha visszamehetnék az időben, sem csinálnék semmit sem másként, minden buktató vagy egy esetleges rossz döntés kellett ahhoz, hogy tanuljak belőlük. Máskülönben nem tartanék itt.

A mai világban nehéz érvényesülni, de a saját bőrömmön tapasztaltam, hogy aki el akar érni valamit az életben, azért tenni kell. Ez sok lemondással jár, de ha valaki kitartó, szorgalmas és alázatos, akkor bármi elérhető.

Számomra a legnagyobb sikerek a vendégeim. Sokan vannak köztük, akik tanuló korom óta a vendégeim. Ha pedig egy új vendég elégedetten távozik, és legközelebb hoz egy új vendéget, az a legnagyobb elismerés.

Visszagondolva a sikereimre a Mesterbajnoki cím után 2017-ben éltem meg a legnagyobb pillanatot, amikor a szentpétervári Nemzetközi Bajnokságon 110 versenyzőből 5. helyen végeztem, pár hónapra rá pedig a párizsi Világbajnokságon 4. helyezést értem el ugyanebben a kategóriában.

Visszatérni az iskolába mindig jó érzés, van mire visszaemlékezni; kellemes (nekem) és kevésbé kellemes emlékek (mármost tanároknak: a hírhedt 4/1 osztály...) Utólag már tudom, minden egyes pillanata megérte.

Szikriszt József, fodrázmester

Nagyon kicsi koromban eldöntöttem, hogy fodrász leszek, ami a szüleimet is meglepte. Egy közeli fodrászatba jártam, ami elég rossz élmény volt, akkor határoztam el, hogy megmutatom, lehet ezt jobban csinálni. Mesterem, Matula Tímea inspirált arra, hogy maximalista legyek a szakmában. Az iskola számomra a támogató közeget jelentette. A versenyek és az azokra felkészítő tréningek sok időmet, energiámat lefoglalták, gyakran az iskolai kötelezettségeim rovására. Az „igazolt” hiányzásaimat szerencsére támogatólag nyugtázták a tanáraink. Kállai Krisztina tanárnőnek köszönhetem a szakmai háttérmet. Ő volt az, aki felkeltette az érdeklődésemet a termékek, technológiák anatómiai és élettani háttere, valamint a hatóanyagok hajra gyakorolt hatása iránt. A mai napig tartom vele a kapcsolatot, és egy-egy új termék bevezetésekor rendszeresen átbeszéltem vele a hatóanyagok élettani hatásait, ezek alapján pedig a legpontosabb információkkal tudok szolgálni a fodrászoknak, akiket tanítok. Nagyon hálás vagyok neki azért, ahogy segít abban, hogy a nála megtapasztalt precizitást, szakmaiságot én is továbbadhassam. Ő egy igazi példakép!

Kevés fodrász barátom volt, a kozmetikusokkal voltam igazán jóban. Különösen Rácz Dórihoz fűz a mai napig nagyon jó barátság, aki szintén gyakran vett részt sminkversenyeken, azóta pedig már Európa-bajnok sminkmester. Igazi szövetség a mienk, az iskola befejezése óta is inspiráljuk, mindenben segítjük egymást. Ahogy már említettem, az iskola támogató közeget jelentett, az osztálytársaim is elismertek, támogattak, az osztályfőnököm, Tóth Csaba a hiányzásaimat „kozmetikázta”, a többi tanár pedig lehetőségeihez mérten türelmes volt velem. A támogatás és inspirálás legfurcsább módját az igazgatónő, Farkas Magdolna választotta. Azóta is emlegeti, hogy azért tartok ott, ahol, mert egyszer megbuktatott szakmai ismeretekből. Ma már erre is tudok mosolyogva és hálával gondolni.

Karrieremben az indító lökést a versenyzés adta. Amikor elkezdtem ehhez szponzort keresni, elmentem a JOICO-hoz, mert a mesteremnél ezzel a termékkel dolgoztunk. Később, mint frissen végzett fodrászt felkértek oktatónak, kiküldtek a JOICO Europe-hoz, és attól kezdve nem volt kérdés, hogy a pályám nyílegyenesen ívelt felfelé. Náluk ugyanis olyan tudást szerezhettem, amivel akkor Magyarországon még senki nem rendelkezett.

Nagyon sok szép versenyeredményre lehetek büszke. Tanuló koromban összetett bajnok voltam országos versenyeken, illetve már végzett fodrászként több európai versenyen megmértem magam, és ott is dobogós helyezéseket értem el. Fontos mérföldkő számomra, hogy 2012-ben megnyitottam a saját szalonomat, mint ahogy az is, hogy 2010 óta a JOICO Hungary művészeti igazgatója vagyok. Azt is fontosnak tartom, hogy a versenyzés lezárása után zsűrizni kezdtem. A Magyar Fodrász-Kozmetikus-Körmös Egyesület jóvoltából részt vehettem a Fodrász Világszervezet, az OMC nemzetközi zsűriképzőjén, és az idei párizsi világbajnokságon már Magyarországot képviselhettem a nemzetközi zsűriben. Nagyon sokat dolgoztam a sikerekért, ezért mindig tudtam, hogy jó úton vagyok. Mostanában ezt különösen érzem, amióta az Egyesületben (MFKKE) is tevékeny szerepet vállalkozok, de az iskola felkérései is ezt támasztják alá. Mégis úgy gondolom, hogy a legerősebb visszajelzés számomra a vendégeim elégedett mosolya.

Már nagyon fiatalon elkezdtem fodrászokat oktatni, és az elején az volt a legnehezebb, hogy az idősebb kollégákkal elfogadtassam magam, hogy bebizonyítsam, érdemes rám figyelniük, mert nekik is tudok újat mondani. A szalonban az jelentette a kihívást, hogy míg a vizsgákra, versenyekre készülve „tökéletes” hajú modelleken gyakoroltam, a szalonban egészen más volt a helyzet. Az volt az igazi mélyvíz.

Problémás hajat festeni, vágni, kevés, gyengébb minőségű hajból kihozni a legtöbbet. A szakma élvonalában maradás érdekében a legfontosabb a kitartás és a beletett munka mennyisége. Versenyzőként azért lehettem sikeres, mert képes vagyok fókuszálni egy dologra, és csak arra koncentrálni minden energiámat.

A trendek az évek során teljesen megváltoztak. A technológiát tekintve arra vagyok a legbüszkébb, hogy van egy tízperces hajfestékünk, ami a Covid idején jött ki. Mivel mi Magyarországon elsőnek nyithattunk újra Európában, a JOICO Europe-nál lévő nemzetközi tréneireim megkértek, hogy teszteljem helyettük a hajfestéket, és aztán számoljak be nekik a tapasztalataimról. Lényegében tehát én voltam egész Európában az első szakember, aki ezzel festett a szalonjában, és a magyarországi bevezetését is én irányítottam. Büszkén mondhatom, hogy ezzel a különleges termékkel nagy sikert arattunk, olyannyira, hogy aztán a nemzetközi promócióban is részt vehettem, és a mai napig az én munkáimat használják az oktatóanyagokban. Később aztán a JOICO Szlovákia is felkért, hogy segítsek nekik bevezetni a terméket a saját piacukra.

Büszke vagyok arra is, hogy 2007-ben a Gödöllői Királyi Kastélyban megrendeztek egy Sisi-hasonmásversenyt, amire én elkészítettem azt a Sisi-fonatos frizurát, amivel anno az iskolában versenyt nyertem. A modellem volt aztán éveken keresztül a kastély arca, így ezt az ikonikus frizurát számtalanszor fésültem neki különböző protokolleseményekre.

Sokan ijesztgetnek a mesterséges intelligenciával, robotokkal, de én ettől nem tartok. A jelenben az a nehézség, hogy sokfelé tart a szakma, és észnél kell lenni, hogy a sokfelé ágazó trendeket, az új technológiákat

követni tudjuk. A vendégek minőségi kiszolgálása elengedhetetlen, ha ezt meg tudjuk adni, akkor mindig lesz igény a kétkezi munkánkra.

Hogy mit jelent nekem a siker? Azt, hogy ennyi év után még mindig dübörög a szalomom. Sikeresnek lenni számomra a lankadatlan lelkesedést, elhivatottságot jelenti, és azt, hogy próbálok maximálisan megfelelni a szakmai kihívásoknak, amiket az élet nekem szán.

Szerencsés voltam, minden jó időben talált meg, azt hiszem. Elindítottam egy márkafüggetlen, festéselméleti workshopot, ami nagy sikerrel megy évek óta. Azt sajnálom egyedül, hogy ebbe nem vágtam bele sokkal korábban.

Hihetetlen élmény, hogy szinte minden, hozzám ellátogató fodrásznak tudok olyat adni, amivel kiegészítem a tudását, és olyan magabiztosságra tesznek szert a festés területén, ami már másnap vendég elégedettségre és nem utolsó sorban pénzre váltható. Tudást adni, tudásban osztozni nagyon jó érzés.

Sokszor és boldogan megyek vissza az alma materbe. Idén például a mestervizsga-képzésben is részt vettem, a festéselméletet oktattam. Felejtethetetlen élmény abban a teremben tanítani, ahol én magam is tanultam.

Patkó-Gyuris Nikolett, mesterfodrász

Már négyéves koromban eldöntöttem, hogy fodrász szeretnék lenni – mert akkor úgy éreztem, elrontották a frizurámat... Ekkor még, persze, ez csupán egy gyermeki vágy volt, amiből aztán később valódi szenvedély lett. Középiskolai és szakmai tanulmányaimat a Sisy-ben végeztem. A kémia nem tartozott a kedvenc tantárgyaim közé, pedig sokszor hallhattam, hogy ha a kémia nem megy, nem lesz belőlem fodrász – ez sokszor elkeserített. Viszont imádtam Sebők Miklós tanár úr irodalom óráit, emberileg és pedagógusként is felnéztem rá; ugyanígy imádtam az osztályfőnökömet, Mészáros Attilát, és Hiripi Eszter tanárnőt, akinek a szakmai ismeretekért lehetek örökké hálás, mert amilyen nehezen vettem

az elején a biológia-anatómia órákat, a végére annyira megszerettette velem, hogy a mai napig kívülről fújom például a HTH összetételét, vagy a bőr rétegeit. Az iskola tanműhelyében pedig egy óriási szaktekintélyt ismertem meg a mester, Ress Károly személyében, akinek szakmai gyakorlatom három évét köszönhetem. A mester nemcsak rengeteget tanított nekünk, hanem motivált minket a versenyzésre, ahol megmérettethetjük a tudásunkat és rengeteget fejlődhetünk. A három szakmai évem kőkérmény alázatról, szorgalomról, gyakorlásról és lemondásról szólt. Számtalan országos versenyen, bajnokságon vettem részt, csupa jó helyezéssel, másfél éven át tartó töretlen győzelemmel férfi divat frizura kategóriában, amire mindig büszke leszek. Nagyon meghatározó volt számomra, hogy a mester a második évemben akkora a bizalmat szavazott nekem, hogy az összes vendége haját én készíthettem el, amíg ő egy műtét után otthon lábadozott. A tanulóéveim utolsó mérföldköve a szakma kiváló tanulója verseny volt, ahol második helyezést sikerült elérnem, így mentesülve az év végi vizsga alól, bezsebelve a kitűnő, 100%-os bizonyítványt.

Szakmai tanulmányaim befejezése után Hajas László szalonjában helyezkedtem el. Fontos volt számomra a folyamatos szakmai fejlődés, amit ő mindig is biztosított a dolgozói számára. 2014-ben csapatban és egyénileg részt vettem a frankfurti fodrász világbajnokságon, majd 2015-ben a párizsi Európa-bajnokságon, amelyeken dobogó közeli helyezéseket értünk el – a felkészítő mesterünk Ress Károly volt. Négy év után úgy döntöttem, belevágok a mestervizsgába, és 2016-ban végre teljesen valóra váltottam gyermekkori álmomat. A kihívásokat mindig motivációnak tekintettem, igyekeztem mindenből kihozni a legjobbat, ami kitartás, alázat, emberközpontúság és rengeteg gyakorlás eredménye volt. Vallom, ez a siker titka szépségiparban.

A tanácsom a jövő nemzedékének talán az lenne, hogy kitartással, kellő szorgalommal, tisztelettel és szeretettel csinálják mindazt, amit választottak, így sosem fog munkának tűnni az, amit csinálnak nap mint nap, és nem a munka végét fogják várni, hanem az új napot, amikor újat alkothatnak. Szeretném kedvenc idézetemet megosztani, ami 2012 óta

a mottómmá vált, és amit már 2500 éve fogalmazott meg Konfuciusz (Kung Fu-ce), a kínai bölcs: „Válassz egy olyan szakmát, amit szeretsz, és soha többet nem kell dolgoznod.”

Visszagondolva eddigi szakmai pályafutásomra, semmit sem csinálnék másképp... Úgy gondolom, mindig sikerült jókor jó helyen lennem; hálával tartozom az iskolának, a tanároknak, mindenkinek, aki hozzásegített a sikereimhez, tudásomhoz. Mindig szeretettel fogok gondolni arra az iskolára, ahol pályafutásom kezdődött.

MESTERSÉGEM CÍMERE

Szaktanulmányképző 50. évfordulójára

Megváltozott ma a világ szelleme,
De régmúlt ifjúságunk boldog emléke
E nemes napra újból visszatért,
„Erzsébet királyné” iskolánk 50 éves ünnepén.

Tetszett a szakma, nekem a fodrászat,
S a versenyzésben megmérettetésem találtam.
Köszönöm iskolám a termékeny két évet,
Mely aranydiplomás mesternövendékké tett.

Változtak azóta a tanárok, s diákok,
Bátrabbak lettek a csínyek és az álmok.
A cél azonban most is fontos és ugyanaz,
Embert nevelni, mestert, okosat.

Hírül vigye tehetségünk a világban,
Mint legkülönbet a magyar hazában.

*Kisoroszi Elter Rozi
(az iskola 1960/62. évi éltanulója)*

Janicsek Magdolna, kozmetikusmester

Felkerestük Baloghné Janicsek Magdolnát, akivel szakmai pályafutásáról, iskolai emlékeiről beszélgettünk.

„1977-ben érettségiztem. 1980-ban végeztem, mint kozmetikus az iskolában. Gallyasné Kati volt az osztályfőnököm. Bodor Ferencné emelném ki először tanáraink közül. Az ő szakmai tudása, jó előadó-képessége sokat segített abban, hogy a szakmát magas szinten elsajátítsuk. Mindenre tudott példát mondani, és igyekezett mindig olyan feladatokat összeállítani, amelyek megoldása nemcsak elméleti tudást igényelt, hanem gondolkodást is. Lehr Margit tanárnő labort tanított. Vele főztünk krémeket, pakolásokat készítettünk, az anyagismeret gyakorlati oldalát ő mutatta meg nekünk. Első évben a tanműhelyben végeztem a szakmai gyakorlatot, mesterem Bogyay Gyöngyi vezetésével, aki nagyon jó tanár volt szakmailag és emberileg is, szeretettel emlékszem vissza rá.

Az én időmben versenyzésre kevesebb lehetőség adódott, mint ma, legfeljebb sminkversenyeken mérhették össze tudásukat a tanulók.

1983 óta vannak saját tanulóim. Kezdetben egy elsős, és egy második tanuló volt, mostanra ez a szám már megváltozott. Az utóbbi négy-öt évben évente hét-nyolc tanulót foglalkoztatok.

Tanulóim közül többen is voltak, akik indultak versenyeken és helyezéseket is értek el. Egyik tanuló SZKTV-n első helyezett lett. Sokan vannak olyanok, akik azóta önálló üzletet nyitottak, és jó szakemberek lettek.

A családomból választotta –e valaki az én szakmámat? Senki sem lett kozmetikus, pedig nagyon szerettem volna. Egy fiam született, természetesen ő teljesen más pályát választott magának.

1982-ben szereztem meg a mestervizsgámat. Folyamatosan jártam tanfolyamokra azután is. 1983-ban elvégeztem az elektrokozmetikát, később gyógynövény tanfolyamon, testmasszázs-relaxációs-masszázs tanfolyamon, és lézertanfolyamon vettem részt.

Az újdonságok mindig is érdekelték, ezért igyekeztem minél több képzésre eljutni.

1985-ben kaptam meg az iparendélyt, 1986. március 8-a óta van saját üzletem. Idén nyáron szereztem meg a szakoktatói diplomámat. Régi álmom, hogy egyszer majd szakismeretet tanítsak. Vizsgaelnöki végzettségem is van, ezért visszajárok az iskolába vizsgáztatni is.

Van –e kedvenc területem a szakmában? Nincsen kiemelt terület, amit jobban szeretnék a többinél. Talán csak azt tudnám kiemelni, hogy minden olyan feladat és probléma érdekel, amin gondolkodni kell.

Ki lehet sikeres ebben a szakmában? Sikeres kozmetikus az lehet, aki elég szorgalmas, és igyekszik mindig maximális teljesítményt nyújtani.”

Nyírfás Anikó, kozmetikusmester

Nyírfás Anikó 35 éve a szépségszakma lelkes művelője, 1968-ban, érettségi után kezdte meg kozmetikus tanulmányait a 12. számú Ipari és Kereskedelmi Szakközép és Szakmunkásképző iskolában. Kitűnő minősítéssel tette le a szakmunkásvizsgát. 1970-ben került első munkahelyére a VI. kerületi Divat Fodrász Szövetkezetbe, majd áthelyezéssel tovább a belvárosi V. kerületi Modern Fodrász Szövetkezetbe. 1973-ban mestervizsgát tett a KIOSZ-nál. 1988-ban megválasztották az addigi munkahelyén kisszövetkezeti elnöknek, majd az átalakulási törvényt követően az Aphrodite Kft. ügyvezetőjeként és vezetőkozmetikusaként dolgozott tovább.

2004-ben végzett a BMF Kandó Kálmán Főiskolán, mint kozmetikus szakoktató. Mióta lánya is megszerezte a kozmetikus szakképesítést, illetve a mestervizsgát együtt dolgoznak egy családi hangulatú szalonban, amelyet közösen is működtetnek. Mindketten nagyon fontosnak tartják a szakmai oktatást és továbbképzéseket.

Rendszeres látogatói a szakkiállításoknak, tanfolyamoknak, mert úgy vélik, a megújulás vágya tartja mozgásban a „szakembert” és ad életet

vállalkozásának. Azt gondolják, ha nem követnék a trendeket és a technikai fejlődést, hogyan várhatnánk el a vendégeiktől, hogy fennmaradjon az érdeklődésük irányukban. A patientúrával ugyanúgy ápolni kell a kapcsolatot, mint egy jó házasságban. A vendégeik kitartását és hűségét azzal jutalmazza, hogy folyamatosan megújuló kezelésekkel és eljárásokkal szépítik, fiatalítják őket.

Anikó közel 25 éve foglalkozik tanulóképzéssel is és rendkívül fontosnak tartja mind az elmélet, mind a gyakorlat magas szintű elsajátítását. Próbálja átadni a gyerekeknek a szakma szeretetét és felkelteni bennük is a folyamatos megújulás iránti vágyat. Ezenkívül több éve folyamatosan látja el az Erzsébet Királyné Szakmunkásképző iskola kozmetikus képzésének vizsgáin a vizsgabizottság vizsgáztató és elnöki posztját is. Az elmúlt években az országban többfelé is rendszeresen felkérlik vizsgáztatásra, például Veszprémben, Kiskunlacházán, és több budapesti iskolában úgyszintén, ilyen az újpesti Szépmíves Szakképző iskola és a budai Elit Kozmetikusképző iskola is.

Vámos Monika, kozmetikusmester

Saját üzletében kerestem fel Vámos Mónikát, akit iskolai emlékeiről, szakmai pályafutásáról faggattam.

„1976-ban érettségiztem, majd 1980-ban végeztem kozmetikusként az akkor még 12. számú Dallos Ida Szakmunkásképző Iskolában. Gallyas Kati tanárnő volt az osztályfőnököm. Tanáraim közül Bodor Ferencné, Kati nénit emelném ki, aki nemcsak ragyogó magyarázataival kápráztatt el engem, hanem a szakma szeretetére is megtanított. A mai napig tartom vele a kapcsolatot. Szívesen emlékszem Lehr Margit tanárnőre is, aki a krémfőzés és a pakolások készítésének rejtelmeibe vezetett be. A szakma gyakorlati oldalát mesteremtől, Dr. Újhelyi Jánosnétól sajátítottam el.

Az iskola befejezése után a Budai Fodrász Szövetkezethél helyezkedtem el, majd 1984-ben megszereztem a mestervizsgámat.

Mivel fontosnak tartom az újabbnál újabb szakmai tapasztalatok megszerzését, 1982-től folyamatosan járok tanfolyamokra. 1982-ben elvégeztem az elektrokozmetikát, később lézertanfolyamon, sminktetováló tanfolyamon, gyógynövényes mélyhámlasszó tanfolyamon, orvosi kozmetológiai tanfolyamon is részt vettem.

1987-ben nyitottam meg a saját üzletemet, azóta foglalkozom tanulók gyakorlati oktatásával. Évente kettő-hat tanulót foglalkoztatok, tanulóim közül többen is indultak versenyeken, és jó helyezéseket értek el. Többen közülük önálló üzletet nyitottak, és jó szakemberekké váltak. 1994 óta vizsgáztatok is tanulókat, s idén az Oktatásügyi Minisztériumtól megkaptam vizsgaelnöki kinevezésem.

Van-e kedvenc területem a szakmában? Nincs kiemelt terület, amit jobban szeretnék a többinél, talán a sminktetoválás áll a legközelebb a szívemhez, 1998 óta tartok is ilyen jellegű tanfolyamokat kozmetikusok részére.

A családomból senki sem választotta ezt a pályát, két gyermekem született, a lányom főiskolás, a fiam pedig középiskolás.

Ki lehet sikeres ebben a szakmában? Véleményem szerint a megfelelő szakmai képzettség és a szorgalom mellett fontos, hogy a jó szakember szeresse az embereket, szeressen velük foglalkozni, rendelkezzen empátiás képességekkel.”

Rácz Dóra, mesterkozmetikus

Időkapszula igazolja, milyen korán eldöntöttem, hogy kozmetikus leszek: először csak a szüleim elé álltam oda hetedikes koromban a bejelentéssel, aztán az osztályfőnök kérésére írásba is adtam mindezt.

Az iskola később szerencsére ebben a döntésemben csak megerősített, és erős alapokra helyezte a tudásomat. A hivatásomat és bátran mondhatom, hogy a személyiségemet is meghatározó tanáraimra azóta is hálával gondolok nap mint nap. Kiemelném közülük a két leginspirálóbb oktatómat, Kállai Krisztinát és Lukács Krisztinát. Fantasztikus volt tőlük tanulni. Legjobban a szakismereti órákat szerettem, de az egész iskola hangulata, segítő légköre nagyon szép emlék.

Az iskola külön ajándéka, hogy megismerhettem Szikriszt Jocit, akivel egy osztályba jártunk. Együtt kezdtünk el fejlődni, versenyezni, a szakmai utunk egybeforrt, azóta is együtt emlegetnek minket. Joci emberileg és szakmailag is az én másik felem, ráadásul mindkét fiamnak ő lett a keresztapja.

A kozmetika és a sminkelés kettőse végigkísérte az eddigi pályámat. Már kozmetikustanulóként elkezdtem sminkversenyekre járni, a későbbi fejlődésemben mesterem, Kovács Barbara nagy segítségemre volt. E két, rajongásig szeretett területemen párhuzamosan válhattam ismertté. A szakvizsga után három évvel már meg tudtam venni a saját üzletemet, ahol vezetőként és kozmetikusként dolgoztam, több, szintén versenyző munkatársammal együtt. Tíz év után éreztem azt, hogy megérkeztem, rengeteg törzsvendég járt hozzám, és sorra hoztam haza az első helyezéseket a sminkversenyekről. Legbüszkébb a 2013-as Európa-bajnoki aranyérmemre vagyok.

Mivel mindig is fontosnak tartottam a tanulást, a szakmai fejlődést, sok energiát fektettem a pályám alakításába, mindig alaposan végiggondoltam a döntéseimet és alázattal álltam a feladataimhoz, a legnagyobb kihívást végül az jelentette, hogy megtaláljam az egyensúlyt a szakma és a

családom között. Ehhez áldozatokat is kellett hoznom, eladni az imádott üzletemet, elköszönni sok kedves vendégemtől, és kevesebbet dolgozni, ha csak átmenetileg is. Nem könnyű egyszerre jó szakembernek, jó feleségnek és jó anyának lenni, de minden nehézségért kárpótol három fantasztikus férfi, a férjem és a két kisfiam.

A siker titka számomra az alázat, a kommunikáció, a hitelesség és a megjelenés, valamint az, hogy ne veszítsük el a kíváncsiságot az új iránt, képezzük magunkat folyamatosan.

Az üzletág gyorsan fejlődik, elképesztően sok az újdonság, minden nagyon érdekel. Az anti-aging tudásomra vagyok a legbüszkébb. Nem mindennel tudok feltétlenül azonosulni, de egy biztos, van egy határ, amit nem szabad átlépniük.

Végtelenül megtisztelő és megható visszatérni az iskolába, ahol minden elkezdődött. Amikor belépek, a mai napig pillangók röpködnek a gyomromban. Boldogság az is, ahogy fogadnak, és az is, ha mindazt a sok jót, amit kaptam, viszonzni tudom.

Darabos Lili, szépségápoló, mesterkozmetikus

Természetesen nagy szerepet játszottak a tanáraim abban, hogy így megszerettem a szakmámat. Kállai Krisztina tanárnő óráin éreztem azt, hogy ez egy nagyon színes, változatos szakma, amiben nagyon sokat lehet tanulni, fejlődni, és ehhez szükséges a mély szakmai tudás. Birényi Zsuzsa pedig a gyakorlati oktatóm volt, aki elsőként ismerte fel a bennem rejlő tehetséget. Ő biztatott arra, hogy menjek szakmai versenyekre és méretessem meg magamat.

2020-ban jelentkeztem a WorldSkills szépségápoló világ bajnokság hazai válogatójára. Még azelőtt megnyertem, mielőtt a szakmai vizsgámat letehettem volna. Itt éreztem azt, hogy nem „átlagos” úton értem el a sikert. 2022-ben, Helsinkiben, a WorldSkillsen Kiválósági ér-

met nyertem, 2023-ban pedig felállhattam a dobogó harmadik fokára Gdańskban, az EuroSkillsen. 2023 végén pedig megszereztem a Kozmetikus Mesterlevelemet is. 2020 óta a Pandhy's beautique-ban dolgozom. Ezek mind nagy mérföldkönek számítanak az életemben.

A szépsészeti szakmák sikeres űzésének a titka a szakmai alázat, az emberszeretet és az igazán szenvedélyes munkavégzés.

Az iskolapadban sokszor éreztük úgy az osztálytársaimmal, hogy túl sokat kérnek számon a tanárok, túl „mélyen” kérdezik ki tőlünk a tananyagot... Lehet, de minden mondat és feladat épített minket, és enélkül a felkészítés nélkül nem érezném biztosnak a tudásomat. Nagyon fontos a szakmai tudás!!

Szerintem ez a legszebb és „legnőiesebb” szakma. Nagyon sokrétű, és sokfelé lehet tovább szakosodni, viszont az alapoknak bombabiztosnak kell lenniük ahhoz, hogy a későbbiekben megálljuk a helyünket, a piacon is.

Sokszor meg szoktam állni és visszatekinteni arra, hogy mi történt az elmúlt pár évben. Szakmai versenyek, nagyon jó munkahely és munkatársak, mesterlevél. Mind nagy büszkeség, de a hétköznapi életben a vendégeim visszajelzése a legfontosabb. Hálás vagyok nekik is!

4 éve vagyok még csak kozmetikus, viszont nagyon intenzív volt ez a pár év. Szeretném a tudásomat, tapasztalatomat, szakmaszeretetemet, a szakma iránti szenvedélyemet átadni, hátrahagyni a legnagyobb szeretettel. Ezért is lettem kozmetikus gyakorlati oktató 2024 januárjától!

9. Sisy 70 – Dalszöveg

Kezdetben csak számunk volt, a Tizenkettes.
A naplóba be is került jó pár egyes,
De a tanulás meghozta a gyümölcsét
Szépítjük vendégeink arcát haját kezét.
Réges-rég tanult itt fogtechnikus, kereskedő,
Hiszen az összes szakmai képzés felemelő.
Sokan Dallos Ida néven ismerték
Bárki volt is ő, a sulit tisztelték.

Dallos Ida, Sissi vagy Tizenkettes
A naplóban egyre kevesebb az egyes!
A nevünk változhat, a lényeg marad,
Mert a szépség belőlünk fakad!

Sokáig a Krisztina körút volt az otthonunk,
A Déliből elég volt csak sétálnunk.
Majd átköltöztünk Erzsébetre,
És a Sissi lett a mi szívünk csücske.
Hét évtizede szépítjük a világot,
Kozmetikusok, kezesek és fodrászok.
Hol Ipari, hol Színes Tiszk most Komplex Centrum
Szakiskola, Szakközép, Szépsészeti Technikum.

De az elmúlt hetven év, csak a kezdet,
Most emlékezünk büszkén és felemelt fejjel
Az új nevek alatt rejtőzik az örökségünk,
Bárhová vetődjünk, szálljon vissza szívünk!

A nevünk változhat, a lényeg marad,
Mert a szépség belőlünk fakad!
Hét évtizeddel a hátunk mögött emlékezünk,
Mert a múlt, a jelen, és a jövő egységben él.

/Szála Anett, Lakos Antal/

10. Az elmúlt 20 év rangosabb versenyein dobogós tanulóink

Tablóink az alábbi linken elérhetők:

11. Támogatóink

Tartalom

1. Előszó	5
2. Iskolánk rövid története (1954–2024)	7
3. Terveink és céljaink Interjú Farkas Magdolnával, iskolánk igazgatójával	14
4. Képzeink	18
Amit a fodrász szakmáról tudni kell:	19
Amit a kozmetikus szakmáról tudni kell:	20
Amit a kéz- és lábápoló szakmáról tudni kell:	21
5. Névadónkról Erzsébet királyné élete	22
6. Sisi császárnő és a bécsi udvar szépségreceptjei	25
7. Egykori vezetőinkkel készített interjúk	28
Bodor Ferencné, iskolánk volt igazgatója	28
dr. Szirmák Szilárdné iskolánk egykori igazgatóhelyettese	32
Rhorer Miklósné, iskolánk nyugdíjas igazgatóhelyettese	34
8. Fodrászaink és kozmetikusaink pályautja	36
Nagy Imre, mesterfodrász	36
Kászonyi András, fodrász	38
Monzák László, mesterfodrász	39
Bartal Pál, mesterfodrász	41
Kökény Ferenc, mesterfodrász	42
Fazekas Sándor, mesterfodrász	44
Kóródi László, fodrász	45
Hajas László, mesterfodrász	47
Szécsényi István, fodrász	49
Harza Rozália, mesterfodrász, szaktanár	50
Ress Károly mesterfodrász	51

Erős Sándor mesterfodrász	53
Szikriszt József mesterfodrász	54
Patkó-Gyuris Nikolett mesterfodrász	57
Baloghné Janicsék Magdolna, kozmetikus mester	60
Nyírfás Anikó, kozmetikus mester	61
Vámos Mónika, mesterkozmetikus	62
Rác Dóra kozmetikus mesterkozmetikus	64
Darabos Lili, szépségápoló/kozmetikus mester	65
9. Sisy 70 – Dalszöveg	67
10. Az elmúlt 20 év rangosabb versenyein dobogós tanulóink	69
11. Támogatóink	70

Krisztina körút 59. – Iskolánk régi épülete

Kossuth L. u. 35. – jelenlegi épületünk

